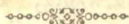

Α Π Ο Μ Α Χ Ο Σ,

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ.

« Δύο ταῦτα ἐκ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις ἔ
δεδόται κάλλιστα, τὸ τε ἀληθεύειν καὶ τὸ ἴσ
εὐεργετεῖν. »
(Πυθαγόρας.)

« Ὁρφάνῳ καὶ χήραν ἀναλήψεται καὶ
ὄδῳ ἀμαρτωλῶν ἀφανιεῖ. »
(Ψαλ. 145 §. 9.)

ΤΕΥΧΟΣ Θ'. ΑΘΗΝΗΣΙ, τῆ 30 10bris 1858 Ἀριθ. 21.

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΤΖΟΝΗΣ.

Ἰπὶ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ἘΜΜ. ΤΟΥ ΠΑΔΔΙΟΛΟΓΟΥ.

(Συνέχεια. Ὁρα προηγούμενον τεύχος).

Οἱ Τουρκοαλβανῖται ἔχοντες ἑβδομήκοντα πλοῖα δικόφουρου μεγέ-
θους, ὠπλισμένα ἀπὸ 20—30 κανονίων, περιήρχοντο τὴν θάλασσαν,
λόγῳ μὲν ἔμποροι, ἔργῳ δὲ πειραταί. Ὅσα γὰρ ἐκ τῶν Χριστιανικῶν
ἐμπορικῶν πλοίων εὕρισκον πλέοντα, λεηλατοῦντες αὐτά, τοὺς μὲν
ἀνθρώπους ἐφόνευον, τὰ δὲ πλοῖα κατεβύθιζον. Αἱ Εὐρωπαϊκαὶ αὐ-
λαὶ θεωροῦσαι ὅτι τὰ πλοῖα αὐτῶν εἰς τὴν Μεσόγειον ἤφρανίζοντο,
ἐπεμπον πολεμικὰ πλοῖα ἵνα τοὺς ἀφανίζοντας εὕρωσι. Παρατηροῦν-
τες δὲ οἱ πλοίαρχοι πάντα τὰ πλοῖα τῶν Τουρκοαλβανικῶν τούτων,
ὡς ἐθεάσαντο ὄπλα καὶ ἀνθρώπους πολλοὺς ἔχοντα, ἠρώτων τὴν αἰ-
τίαν, ἐκεῖνοι δὲ ἀπεκρίνοντο· ἐπειδὴ ἡ διοίκησις τῆς Μελίτης ἔχει
καθ' ἡμῶν πόλεμον, ἵνα μὴ ὑποπέσωμεν αἰχμάλωτοι, οὕτως ὀπλι-
ζόμεθα· ὄθεν καὶ παρεβλέποντο. Μόνος ὁ Λάμπρος Κατζόνης ἐδία-
σε τοὺς αἰμοβόρους τούτους νὰ παύσωσιν ἐκ τῆς τοιαύτης ἀθε-
μιουργίας· Ἀφανίσας γὰρ πρότερον ἐν αὐτῶν ληστρικῶν πλοίων
καὶ τὸν στόλον ἔπειτα, τοσοῦτον φόβον εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ἐπέ-
βαλεν, ὥστ' ἐν διαστήματι πέντε ἐτῶν μέχρις οὗ ὁ πόλεμος ἐπε-
κράτει, οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἐτόλμα εἰς θάλασσαν ἐξελθεῖν. Διὰ τὰ μὲν
πλοῖα αὐτῶν ἐσάπησαν, αὐτοὶ δὲ τὴν ἀσκήσιν τῆς ναυτικῆς ἀπόλεσαν,
ἀλλὰ καὶ μέχρι τοῦ νῦν οὐδὲν πλοῖον ἔχουσιν. Ὅτι μὲν οὖν εἰς τοῦτο
ὀφείλομεν ὁμολογεῖν χάριτας τῷ Λάμπρῳ, οὐδεὶς, αἶμαι, ὁ ἀντερῶν.
Ἀναχθεὶς δ' ἐκείθεν οὗτος εἰς τὸ Ἰκάριον ἔπλεε πέλαγος καὶ μέ-
χρι τοῦ στόματος τοῦ Ἑλλησπόντου ἀφίκετο, καὶ τὰς σημαίας ἐν

πᾶσι τοῖς πλοίοις ὕψωσεν, ἵνα οἱ φυλάσσοντες τὰ φρούρια αὐτῶν ἴδωσι· κακῶθεν δὲ ἀναχθεῖς καὶ τὰς νήσους διελθὼν εἰς Κέα κατῆρε φέρων μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ πλοῖα, ἃ παρὰ τῶν ἐχθρῶν ἠχμαλώτισε, κακῶς προσέμεινεν ἵνα τὸν στόλον αὐτοῦ διορθώσῃ.

Ἡ δὲ ὀθωμανικὴ Πόρτα ἐνοχλουμένη παρὰ τοῦ Λάμπρου, προσέταξε τῷ διερμηνεῖ Στεφάνῳ Μαυρογένῃ γράψαι τῷ Λάμπρῳ ἐκ μέρους τοῦ Σουλτάνου καὶ πέμψαι πρὸς ἐκεῖνον διὰ πιστοῦ Γραικοῦ· αὐτὸς δ' ἐκπληρῶν τὴν προσταγὴν τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἀμέσως ἔγραψε, τὰ δὲ γεγραμμένα ἦσαν ταῦτα.

Ἦλθον εἰς τὰ ὄρα τῆς Α. Μ. τοῦ ἐλεημονικωτάτου κυρίου μου καὶ αὐθέντουμου Σουλτάνου Χαμίτου τὰ ἀνδρείᾳ σου κληροθώματα, καὶ ἀπορεῖ τόσον ἢ Α. Μ. ὅσον καὶ πᾶσα ἡ Αὐτοῦ Γερουσίᾳ διὰ τοῖον τέλος εἰς ὑπῆκοον, κατὰ προτροπὴν δὲ αὐτοῦ καὶ ἄλλοι τῶν ἀνὴρ ἀίτιας ἀπεστάτησαν καὶ κατατρέχουσι τὴν ἐπικράτειαν αὐτοῦ, ὡς αὐτῶν πατρίδα, καὶ μηδεμίαν παρὰ τῶν Τούρκων παθόντες βλάβην συνήχθησαν κατ' αὐτῶν 4000 ἔχοντες 12 πλοῖα. Ἀλλὰ δι' ὅσα κακὰ κατὰ τὰ ὄρα ἐποίησαν καὶ αἵματα ὀθωμανικὰ ἔχουσιν, συγχωρεῖ αὐτοὺς, καὶ γινώριζει αὐτοὺς εὐγενεῖς καὶ παντὸς φόρου ἐλευθέρους. Χαρίζει εἰς αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν αἰωνίως μίαν νῆσον, ἣν ἂν θελήσωσιν εἰς τὸ Ἰκάρου πέλαγος, καθίστησι τὸν Λάμπρον ἡγεμόνα καὶ χαρίζει αὐτῷ 40000 χρυσοῦς, ἐὰν παραιτήσωσι τὴν δούλευσιν τῆς Ρωσσίας, καὶ ὑπόσχωμαι μεθ' ὄρκου ὅτι ταῦτα πάντα ἐκπληρωθήσονται ἐκ μέρους τοῦ Σουλτάνου. Ἐὰν δὲ μὴ συμφωνήσητε, πέμψει ὁ Σουλτάνος μου καθ' ὑμῶν ἄπειρον δύναμιν, ἵνα πιάσωσιν ὑμᾶς ζῶντας, ἢ τεθνεώτας.

Ἀλλ' ὁ Λάμπρος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν καταφρόνησαντες τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Σουλτάνου οὕτε ἀπόκρισιν ἠθέλησαν ποιῆσαι, καὶ διώξαντες τὸν ἀπεσταλμένον ἠπέιλησαν αὐτῷ θάνατον, ἐὰν ἐπιστρέψῃ ἔχων τοιαῦτα γράμματα.

Περὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ μαῦτου ἀναχθεῖς ἐκ Κέας μεθ' ὄλου τοῦ στόλου περιήρχετο ζητῶν τὸν ὀθωμανικὸν στόλον, καὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 3 ἰουνίου κατήχθη εἰς Τήνον ὑπὸ τὴν πόλιν ὀνομαζομένην Ἅγιος Νικόλαος. Τὸ πρῶτ' εἶδε τὸν ὀθωμανικὸν στόλον πλεόντα μεταξὺ Μυκόνου, Σύρου καὶ Τήνου, συντεθειμένον ἐκ δεκατεσσάρων πλοίων, ἐξ ὧν τρεῖς νῆες ἐξ 74 κανονίων, τέσσαρα κατασκοπικὰ, πέντε σαμπέκα καὶ δύο τριήρεις. Οἱ δὲ δημογέροντες ἐλθόντες πρὸς τὸν Λάμπρον εἶπον αὐτῷ, ὅτι οἱ Τούρκοι ἰδόντες τὸν στόλον τοῦ Γουλιέλμου ἔδραμον κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ Γουλιέλμος ἀπέφυγε τὸν πόλεμον εἰσδραμών εἰς τὰς Συρακούσας· ὁ δὲ Λάμπρος ἄρκε τὰς ἀγκύρας ἔδραμε κατὰ τῶν ὀθωμανικῶν. Οὗτοι δὲ παραταχθέντες προσέμενον αὐτὸν, καὶ παρταξάμενος ἤρξατο προβολεῖν. Τὸ πῦρ

ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἀστράπτον φρικτὰς ἀπετέλει βροντὰς, αἱ δὲ ἀλλεπάλληλοι σφαῖραι, ὅσον εὐσοχώτερον ἐβρίπτοντο, τοσοῦτον καὶ μείζονα τὴν φθορὰν ἐποίουν, αἱ δὲ ὀθωμανικαὶ εἰ καὶ μείζονες, ἀλλ' ἠστόχουν τοῦ σκοποῦ, τοῦ δὲ Λάμπρου μικρότεραι μὲν, ἀλλὰ θαυμασίως ἐνήργουν.

Ἡ μάχη ἐπεκράτησε τρεῖς ὥρας καὶ ἐκ τῶν ἐταίρων τοῦ Λάμπρου οὐδεὶς ἦν βεβλαμμένος. Ὄθεν ὁ Λάμπρος χαροεὶς ἠβουλήθη καταταράξαι τοὺς ὀθωμανοὺς καὶ διεχωρίσαι ἵνα ἐξ αὐτῶν ἀρπάσῃ πλοῖα. Ἐδοξε γοῦν αὐτῷ, ἵνα δύο ἐκ τῶν ταχυδρόμων διοικουμένων ὑπ' ἀνδρείων ἀρχηγῶν ἐπιπέσωσιν εἰς τὰ σαμπέκα καὶ τὰς τριήρεις, ὑπεραπιζόμενα ὑπὸ τῶν τριῶν νηῶν τῶν ἐχθρῶν καὶ οὕτω τοῦ σκοποῦ ἐπιτύχωσιν. Ἐδωκε γοῦν σημεῖον, καὶ οἱ ἀρχηγοὶ ὑποταχθέντες εἰς τὴν διὰ τοῦτο δοθεῖσαν αὐτοῖς προσταγὴν ἀφῆθησαν εὐθὺς ὑπὸ τὸν ἀέρα, εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἀτύχητον τῶν ἐχθρῶν δύναμιν. Ἀρχηγοὶ δὲ ἦσαν εἰς μὲν τὸ ἐν ἐξ 26 κανονίων ὀπλισμένοι Μανόλης Μουρτζικιάκης ὁ Κρής, εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἐξ 22 κανονίων Μῆτρος Καρακκτζάνης ὁ Ἀληούσιος (1). Προσβολόντων δὲ αὐτῶν ἐκεῖνα, ἤρξαντο οἱ ὀθωμανοὶ λειποτακτεῖν. Ἰδὼν δὲ ὁ ἀρχιθαλάσσης τοῦτο ἔπεμψε πρὸς βοήθειαν αὐτῶν τὰ τέσσαρα κατασκοπικὰ· ἐκ δὲ τῶν εἰς παράταξιν ἐναπολειφθεῖσων νηῶν, ἐπειδὴ τῶν ἐμπροσθίων καὶ τῶν ὀπισθίων τὰ κατάρτια ἦσαν βεβλαμμένα, πολλὰ καὶ τὴν τάξιν ἀπέλιπον. Μείναντος δὲ σχεδὸν μόνου τοῦ ἀρχιθαλάσσου, ὁ Λάμπρος ὤρμησε κατ' αὐτοῦ διὰ ξίφους κατατροπῶσαι καὶ τὴν νῆα ἐξ ἐβδόμηκοντα τεσσάρων κανονίων ὀπλισμένην καὶ ἐξ ἑπτακοσίων ἀνθρώπων πεπληρωμένην κυριεῦται προθυμούμενος. Οἱ δὲ ἐτοιμασθέντες εἰσπηδήσαι εἰς τὸ πλοῖον τοῦ ἐχθροῦ ἦσαν ἄνδρες 180, ἐξ ὧν ἀρχηγὸς αὐτοθέλητος ὁ Ἄνδρέας Λιναρδόπουλος κεφαλὴν. Ἰδὼν δὲ ὁ ἀρχιθαλάσσης τὴν ὄργην ἐτρέπη. Ὁ δὲ Λάμπρος διώκων αὐτὸν, ἐπυροβόλει κατὰ πρῶμην, καὶ τότε δὴ καὶ γελοῖόν τι συνέβη. Τμημα γὰρ ξύλου συνθλασθέντος ἐπιπεσὼν ἐπὶ τῷ ἀρχιθαλάσσῳ τὸ ἀριστερὸν τῆς σιαγῆνος κατετρευματίσε, τοὺς δὸντας συνέθλασε, καὶ τὸ γένειον ἐφθίρεν. Ἰδόντα δὲ καὶ τ' ἄλλα πλοῖα τὴν φυγὴν τοῦ ἀρχηγοῦ μετὰ τρόμου ἐφουγον καὶ αὐτά. Εὐτυχία δὲ ἦν αὐτοῖς, ὅτι τὰ ἐκκεῖν πλοῖα ἦσαν ταχύπλοα, τὰ δὲ τοῦ Λάμπρου βραδύπλοα. Ὄθεν τὰ δύο πλοῖα τοῦ Λάμπρου ἐπιστρέψαντα ἠνώθησαν μετ' αὐτοῦ καὶ κατεδίωκον τοὺς ἐχθροὺς μέχρι οὗ ἡμέρα ἦν. Ἐπελθούσης δὲ τῆς νυκτός, ὡς εἶδεν ὅτι καταλαβεῖν αὐτὰ οὐκ ἠδύνατο, ἐπέστρεψεν εἰς Κέα, ἵνα διορθώσῃ τὴν ἐκ νυμαχίας γενομένην μικρὰν βλάβην.

(1) Πατὴρ τοῦ κατ' ἡμᾶς Γερουσιαστοῦ.

Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ μάχῃ εἰς μὲν τὸ τοῦ Μουρτζικιάκη πλοῖον ἐφρονεύθησαν ἄνδρες τέσσαρες καὶ ἐπληρώθησαν ἑπτὰ, εἰς τὸ τοῦ Μήτρου ἐφρονεύθησαν 2 καὶ ἐπληρώθησαν πέντε, εἰς τὸ τοῦ Λάμπρου ἐπληρώθησαν μόνον ἐννέα, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων πλοίων οὐδὲ εἰς ἡματώθη.

Πρὸ τοῦ δὲ συγκροτηθῆναι τὴν ναυμαχίαν ταύτην Γαλλικὸν πλοῖον πολεμικὸν κατὰ συμβεβηκὸς παρευρέθη καὶ ἐστάθη ἰδεῖν τὸ ἀποβησόμενον· ἠπόρησαν δὲ πάντες οἱ ἐν αὐτῷ τὴν τόλμην, τὴν ἀνδρίαν καὶ τὴν τακτικὴν τοῦ Λάμπρου. Δυνάμενος γὰρ ἀποφυγεῖν οὐκ ἀπέφυγε τὴν μάχην, ἀλλ' ἀντεστάθη εἰς δύνῃμιν ἀσυγκρίτως μείζονα, ἐπολέμησεν οὕτως ἀνδρείως καὶ τακτικῶς, ὥστε νικήσας τὸν ἐχθρὸν κύριος τοῦ θεάτρου τῆς μάχης ἐγένετο.

Γνωστὸν δὲ πᾶσι τοῖς Εὐρωπαίοις κατέστησε ἐξ ὧν εἶδον καὶ ἤκουσαν ὅτι οἱ τῶν Ἑλλήνων ἀπόγονοι τὴν προπατορικὴν ἀνδρίαν ἐπι καὶ νῦν διασώζουσιν· Ἡ μάθησις αὐτοὺς ἀπέλειπε· ἀλλ' ἐὰν, Θεοῦ συνεργουόντος, καὶ ταύτην καὶ τὴν ἐκ ταύτης φρόνησιν προσλάβωσι, τίς ἀμφιβάλλει δύναιτο, ὅτι τοιοῦτοι καὶ οἱ ἀπόγονοι ἔσονται, οἳ καὶ οἱ πρόγονοι, ὧν τὰ ὀνόματα παρὰ πάντων ἐκθεαίζονται.

Φθάσαντες δὲ εἰς Κέα ἀμέσως ἐψαλον δοξολογίαν εὐχαριστοῦντες τῷ ὑψίστῳ ἐπὶ τῇ νίκῃ, ἣν αὐτοῖς ἐχάρισεν. Ἐπομένως ὁ Λάμπρος προσέταξε διορθωθῆναι τὰ πλοῖα, καὶ μετὰ ταῦτα, ἀποθανούσης τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναίκης, ἔλαβεν εἰς γάμον εὐγενῆ τινα παρθένον ἐκ τῆς αὐτῆς γήσου Μαρίας τὴν Σοφισανῶν. *) Διορθωθέντος δὲ τοῦ στόλου, προσέταξεν ἐντεθῆναι πάντα τὰ πρὸς ἀποδημίαν ἀναγκαῖα καὶ ἐξελεθῆναι εἰς ἔρουναν καὶ ἀφανισμὸν τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου. Ἐν ᾧ δὲ ἦσαν πάντα σχεδὸν ἔτοιμα, ἤλθε κακῆ τύχη ὁ Γουλλιέλμος μετὰ τοῦ στόλου αὐτοῦ, ἀσπασάμενος δὲ τὸν Λάμπρον καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ συνεχάρη, ἀλλὰ δολερῶς, ἕνεκα τῆς κατὰ τῶν ἐχθρῶν νίκης καὶ θεωρήσας τὰ πλοῖα, τὰ ὄπλα, τοὺς ναύτας, τοὺς στρατιώτας καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις εὐταξίαν ἐδειξε χαρὰν μεγάλην, διὸ καὶ προσεκάλεσεν, ἵνα ἐνωθέντες συνδράμωσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Ὁ Λάμπρος συνεφώνησε καὶ ὑπεσχέθη μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐξελεθῆναι. Ὁ Γουλλιέλμος εἶπεν ὅτι ἔχει χρειάν ζωοτροφίας καὶ ὑπάγει εἰς Ἰδραν λαβεῖν αὐτήν. Ὁ δὲ Λάμπρος συνεβούλευσε κάλλιον δραμεῖν πρότερον κατὰ τῶν ἐχθρῶν· διότι ἔλεγε πρὶν ἀνδυναμωθῆσιν, ἐξάπαντος κυριεύομεν τὸν στόλον αὐτῶν, μήπω διωρθωμένον ὄντα. Εὗρισκοντο δὲ τότε οἱ ἐχθροὶ εἰς γάμον κατὰ τὸ ἀνατολικὸν ἀκρωτήριον, ἐνθα στήσαντες κινόντι ἐνεδυναμώθησαν.

*) Ὁ βουλευτὴς Κέας Σοφισανῶς εἶχε θεῖαν ἐκ πατρὸς τὴν Μαρίαν καὶ θεῖον τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Σοφισανῶν ἕστις, διέπρεψεν ὡς μείραρχος τοῦ Ῥωσικοῦ στόλου ἐν Κριμαίᾳ.

Ἐὰν ὁ Γουλλιέλμος συνεφώνει παρευρέθηκα διακόσιοι Γραικοὶ στρατιῶται τοῦ Λάμπρου ἦσαν ἱκανοὶ ἐξελεθόντες κυριεῦσαι τὰς ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ τῶν Ὀθωμανῶν δυνάμεις, οἱ δὲ δύο στόλοι ἐπιπεσόντες ἠφάνιζον τὸν Ὀθωμανικὸν στόλον· ἀλλ' ὁ Γουλλιέλμος οὐκ ἐπέθετο. Ἐλυπήθη ὁ Λάμπρος πρὸς τοῦτο ὅτι στερεῖται τοιοῦτου ἀρμοδίου καιροῦ, ἐν ᾧ ἤλπιζεν ἐπιτεύξεσθαι τοῦ σκοποῦ ἀντιτείνοντος δὲ τοῦ Γουλλιέλμου, ὁ Λάμπρος οὐκ ἤθελε τὴν συμμαχίαν. Ὁ Γουλλιέλμος ἐπέδωκεν αὐτῷ τὴν τοῦ πληρεξουσίου προσταγὴν, διαιρουμένην εἰς δεκαπέντε ἄρθρα, ἐξ ὧν τὸ ἕννατον ἔλεγε οὕτως. «Ὁ Γουλλιέλμος εὐρεθήσεται εἰς Μεσόγειον, ἵνα χρειᾶς τυχούσης, προσκαλούμενος παρὰ τοῦ Λάμπρου συνενωθῆ μετ' αὐτοῦ πρὸς βλάβην τοῦ ἐχθροῦ, οὐχὶ ὅμως ὡς κατώτερος.» Ὁ δὲ Λάμπρος συλλογιζόμενος ὅτι ἐὰν ἀποβάλλῃ τὴν συμμαχίαν τοῦ Γουλλιέλμου ἀντιλέγει εἰς τὰς ὑψηλὰς προσταγὰς, καὶ ὀνομασθήσεται παρήκοος καὶ ἀπειθής, ὥστε ἐναντίου τινὸς συμβάντος κατακριθήσεται ὑπὸ τῶν νόμων, συνεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῷ ὕπαγε καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἐπιταχύνω καὶ ἐγὼ τὴν ἐτοιμασίαν μου καὶ ἔρχομαι εἰς Ἰδραν πρὸς σέ.

Ἀνεχώρησε γοῦν ὁ Γουλλιέλμος καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ὁ Λάμπρος φθάσας εἰς Ἰδραν εὗρε τὸν στόλον τοῦ Γουλλιέλμου παρατεταγμένον καὶ πυροβολοῦντα τὴν πόλιν, καταδαφιζόντα οἰκίας καὶ φονεύοντα ἄνδρας, γυναίκας καὶ παιδιά. Ἀμέσως δ' ἔστειλεν ἀξιωματικὸν πρὸς τὸν Γουλλιέλμον εἰπεῖν αὐτῷ ὅτι οἱ Ἰδραῖοι οὐκ εἰσι Τουρκοὶ, ἀλλὰ χριστιανοὶ καὶ ὅτι οὐκ ἀρεστὸν τῇ Α. Μ. πολεμεῖν τοῖς ὁμοπίστοις· ἐὰν δὲ μὴ παύσῃ ἐκ τῆς τοιαύτης μάχης, αὐτὸς ἀναχωρεῖ. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Γουλλιέλμος ἔπαυσε, καὶ ὁ Λάμπρος ἐνορμίσας τότε παρήγγειλεν ἵνα ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν οἱ τῆς γήσου δημογέροντες. Ἐλθόντας δὲ συνεβούλευεν αὐτοὺς ζωοτροφίας δοῦναι τῷ Γουλλιέλμῳ, κἀκεῖνοι ὑπήκουσαν, καὶ οἱ στόλοι εὐθὺς ἀνεχώρησαν, πλέοντες εἰς Σάμον, καὶ ἔχοντες οὖριον ἄνεμον. Ὅτε δὲ εἰς Τήνον ἐπλησίασαν, ἐμήνυσεν ὁ Γουλλιέλμος τῷ Λάμπρῳ ἐνορμίσαι ἐκεῖ μίαν ἡμέραν, ἕως οὗ λάθῃ ἐκεῖθεν τὰς ἡτοιμασμένας ζωοτροφίας. Ὁ Λάμπρος ἀπεκρίθη· ἡμεῖς ὀφείλομεν δραμεῖν ὅσον τάχιστα ἵν' εὕρωμεν ἐκεῖ τὴν νίκην περιμένουσιν ἡμεῖς, ἐὰν δὲ βραδύνωμεν καὶ ὁ ἄνεμος μεταβληθῇ, ἡ νίκη πετᾶ, καὶ ὁ κόπος ἡμῶν μάταιος ἔσται. Ἀλλ' ὁ Γουλλιέλμος ἐνώρμισε, καὶ ὁ Λάμπρος ἐκρατήθη ἱκανὴν ὥραν διανοούμενος πορευθῆναι μόνος εἰς Σάμον· ἀλλ' ἐνοθυμηθεὶς τὸ ἐν τῇ προσταγῇ ἕννατον ἄρθρον ἐνώρμισε καὶ αὐτὸς ἀκουσίως. Ἐξῆλθον δὲ εὐθὺς ναῦται εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐκ τῶν δύο στόλων, καὶ τοῦ μὲν Λάμπρου ἐπέστρεψαν εἰς τὰ πλοῖα, τοῦ δὲ Γουλλιέλμου ἀποστατήσαντες 463 οὐκ ἤθελον ἐπιστρέφαι ζητοῦντες τὸν μισθὸν καὶ ποθεῦντες μετα-

ἔπναι εἰς τὸν τοῦ Λάμπρου στόλον. Μαθὼν δὲ ὁ Λάμπρος τοῦτο ἔπεμψεν εὐθὺς πρὸς ἐκείνους οὐκ ὀλίγους ἀξιωματικούς ἵνα καταπέψωσιν αὐτοὺς ἐπιστρέφειν, ὑποσχόμενος ὅτι μετὰ τὴν μάχην ὁ Λάμπρος οὐ μόνον τὸν μισθὸν αὐτοῖς ἀποδώσει, ἀλλὰ καὶ ἄλλοτρόπως αὐτοὺς τιμήσει. Οὔτε ὅμως αἱ παρακινήσεις τῶν ἀξιωματικῶν, οὔτε αἱ ὑποσχέσεις ὑπῆρξαν ἱκαναὶ καταπέψαι τοὺς ναύτας. Τελευταῖον πορευθὺς πρὸς αὐτοὺς ὁ Λάμπρος παρεκάλει παντοίοις τρόποις ὑποσχόμενος ἀμνηστίαν ἐκ μέρους τοῦ Γουλλιέλμου καὶ τὸν μισθὸν ἀποδοῦναι, καὶ μετὰ τὴν μάχην λαβεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ στόλον. Βεβαιώσαντος δὲ τοῦ Λάμπρου τὰς ὑποσχέσεις μεθ' ὅρκου, μόλις μετὰ τρίτην ἡμέραν ἐκείνοι κατεπέσθησαν εἰπόντες αὐτῷ ἡμεῖς προκρίνομεν δουλεῦναι ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν σου ἄνευ μισθοῦ, ἢ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Γουλλιέλμου ἐν μισθῷ. Ὅσοι γὰρ ἐσμὲν ἐκ τῆς τῶν δυτικῶν ἐκκλησίας ὑβρίζει ἡμῶν τὸν πάπαν, ὅσοι δὲ ἐκ τῆς Ἀνατολικῆς, ὑβρίζει τὸν πατριάρχην. Δεκατέσσαρες δὲ ἐξ αὐτῶν οἱ πρωταίτιοι οὐκ ἐπέστρεψαν· ὁ δὲ Λάμπρος ἵνα τάχιον ἀποπλεύσωσιν, ὑπεσχέθη δοῦναι εἰκοσιοκτὼ ἐξαίρετους ἐκ τῶν ἰδίων ναυτῶν, ἀλλ' ὁ Γουλλιέλμος εὐχαριστήσας οὐκ ἠθέλησεν. Ὁ Λάμπρος ἐμήνυσεν αὐτῷ ὅτι καιρὸς ἀναχωρῆσαι· τί δὲ ὁ Γουλλιέλμος ἔπραξεν, ἀξίον θαυμασμοῦ καὶ διηγήσεως.

Ἐπέμψε πρὸς τὸν Λάμπρον ἀξιωματικὸν τινα εἰπεῖν αὐτῷ ὅτι δεφείλει ὑποταχθῆναι εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὰ σημεῖα τοῦ Γουλλιέλμου· καθότι ὁ Γουλλιέλμος ἦτο ὑποχιλιάρχος θαλασσινός, ὁ δὲ Λάμπρος ταξίαρχος στρατιωτικός. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Λάμπρος· ἐὰν ἡ δόλωσις τοῦ Ποτέμκιν οὐχ ἱκανὴ πρὸς πίστωσιν ὅτι καὶ ἐγὼ προὔβισάσθην εἰς ἀξίαν ὑποχιλιάρχου, ἀρκεῖ ἡ παρὰ τοῦ πληρεξουσίου ἐπιταγή, ἣν ὁ Γουλλιέλμος αὐτὸς ἀνὰ χεῖρας ἔχη. Ἀποτυχῶν δὲ ὁ Γουλλιέλμος τοῦ σκοποῦ ἠθέλησε συνομιλῆσαι μετὰ τοῦ Λάμπρου ἐξω τῆς πόλεως εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας Παρασκευῆς. Ὁ Λάμπρος ἐπέσθη. Συνελθόντες δὲ ἀμφότεροι εἰς τὸν διορισθέντα τόπον καὶ συνομιλήσαντες συνεφώνησαν γενέσθαι δύο γράμματα καὶ ὑπογραφῆναι παρ' ἀμφοτέρων, καὶ ἀμέσως ἐγράφησαν εἰς τὴν Ἰταλικὴν διάλεκτον· αἱ δὲ συμφωνίαι ἦσαν αὗται.

Ἰπόσχονται οἱ δύο ἀρχηγοὶ τῶν δύο Ῥωσικῶν στόλων ἀναχωρῆσαι μετὰ δύο ὥρας ἠνωμένοι, τὰ δὲ σημεῖα εἰς ἀμφοτέρους τοὺς στόλους γενέσθαι κατ' ἴδιαν. Ἰπόσχονται εἶναι πάντοτε ἠνωμένοι καὶ ἀλλήλοις βοηθεῖν ἄχρι τελευταίας ἀναπνοῆς, τὴν νίκην λογίζεσθαι κοινὴν καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς λάφυρα καὶ τὰ τῆς αἰχμαλωσίας μερίζεσθαι εἰς δύο μερίδια, τὴν ἑπὲρ τῶν ἀρχομένων παράστασιν γίνεσθαι κατ' ἴδιαν ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀρχηγοῦ. Ταῦτα δὲ οὕτω σχεδιασθέντα παρὰ

τοῦ συγγραφέως τῆς παρούσης ἱστορίας παρεκάλεισεν ὁ Γουλλιέλμος ἵνα γραφῶσιν εἰς καθαρὸν χαρτίον· ὁ δὲ εἰσελθὼν παραυτίκῃ εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἀντιγράφας εἰς δύο φύλλα ἐνεχείρισεν αὐτὰ τῷ Λάμπρῳ· αὐτὸς δὲ ὑπογράφας τὸ ἐν ἐνεχείρισεν ἀμφοτέρα τῷ μουσικῷ Ἰωάννῃ Βασιλείου, ὃς μόνος ἦν Ῥώσος, καὶ προσέταξεν ἵνα πορευθεῖς πρὸς τὸν Γουλλιέλμον ἐπιδείξῃ ἀμφοτέρα καὶ καταλιπὼν ἐκεῖνῳ τὸ ὑπογεγραμμένον ἐπιστρέψῃ φέρων τὸ ὑπὸ τοῦ Γουλλιέλμου ὑπογραφησόμενον. Επορεύθη γοῦν ὁ μουσικὸς καὶ τὰ γράμματα ἐπέδειξεν· ἀλλ' ὁ Γουλλιέλμος καὶ τὰ γράμματα καὶ τὸν μουσικὸν ἐκράτησεν. Ἰδὼν δὲ ὁ Λάμπρος ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τοῦ Γουλλιέλμου, τὴν 24 τοῦ Ἰουνίου μηνὸς ἄρας ὄλοις ἰστίοις εἰς Σάμον ἐφέρετο, καὶ μετὰ δύο ὥρας ἀναχθεῖς καὶ ὁ Γουλλιέλμος ἠκολούθει αὐτῷ. Τῆ δὲ 14 ὥρα μετὰ τὸ μεσονύκτιον μεταβλήθη ὁ ἄνεμος οὕτω σφοδρῶς ἔπνεεν, ὥστε τὰ πλοῖα μόλις ἠδύναντο κρατεῖν τὰ κάτω ἰστία. Ὁ Γουλλιέλμος ἀφειθεῖς εἰς τὸν ἄνεμον ἐπορεύθη εἰς Πάρον, καὶ εἰς τὸν λιμένα τῶν Τριῶν ὤρμισεν. Ὁ δὲ Λάμπρος μετὰ τρεῖς ὥρας ὑπεραυξήσαντος τοῦ ἀνέμου, ἀφειθεῖς ἐπορεύθη εἰς Μύκονον προσμένων τὴν τοῦ ἀνέμου μεταβολὴν· ἀλλ' αὐτὸς ἔπνευσε δεκατρεῖς ἡμέρας· σμικρυνθέντος δὲ, ἔπλευσεν εἰς Κέα ἵνα λάβῃ τὴν ἀναγκαίαν ζωτροφίαν, ἀλλ' ἐνεποδίσθη ἐκεῖ ὑπὸ ἐναντίου ἀνέμου, ὅστις περιδικῶς κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν συμβαίνει.

Τῆ δὲ 23 Αὐγούστου ἐπιστρέψαν ἐν ἐκ τῶν σαμπέκων αὐτοῦ, ὅπερ ἔπεμψεν εἰς Αἴγινα ἵνα ἀγοράσῃ ἰστία διὰ τὰ πλοῖα, ἀνήγγειλεν αὐτῷ ὅτι εἰς Ἰδραν ἐφθασαν ἐξ σαμπέκα Ἀλγερικὰ ἀπὸ 34—36 κανονίων καὶ μετ' αὐτῶν ἠνώθησαν καὶ δύο ἐκ Ναυπλίου, ἠπέλουν δὲ εὐρόντα τὸν Λάμπρον ἀφανίσαι αὐτόν. Ἀκούσας δὲ τοῦτο ὁ Λάμπρος νυκτὸς ἀνεχώρησεν ἐκ Κέας, καὶ τὸ πρῶτ' εἶδε τὸν στόλον πλέοντα μεταξὺ Κέας καὶ Μακρονησίου. Ὡς δὲ εἶδον τὸν Λάμπρον εὐθὺς ὕψωσαν σημαίαν ἀρχιθαλάσσου, ὑπαρχιθαλάσσου καὶ ἀνταρχιθαλάσσου, καὶ ἔχοντες οὐριον ἄνεμον ταχέως ἐπλησίασαν μακρόθεν πυροβολοῦντες. Ὁ δὲ Λάμπρος κατ' ἀρχὰς μὲν ἐσιώπη· ἀλλ' ὅτε εἰς ἐκείνους ἐπλησίασε μέχρι καταπέλτου βολῆς, τότε ἤρξατο ἀντιπυροβολεῖν, τόσον δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἐξέπληξεν, ὥστε οἱ Ἀλγερίνοι μὴ δυνάμενοι πλέον ἀντιστῆναι ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. Ὁ Λάμπρος κατεδίωκεν αὐτοὺς, αὐτοὶ δὲ τρέχοντες ὅσον ἠδύναντο διεσώθησαν εἰς Ναύπλιον ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν φρουρίων, αὐτὸς δὲ ἐπέστρεψε νυκτὸς εἰς Κέα, ἐκ τῶν ἐταίρων αὐτοῦ μηδενὸς αἰματωθέντος.

Τῆ δὲ ἐβδόμῃ τοῦ Αὐγούστου φανέντος ἐν τῷ τηλεγράφῳ σημεῖον ὅτι στόλος πολυάριθμος ἐπέρχεται, νυκτὸς ἀπὸ τῆς Κέας ὁ Λάμπρος ἐξέπλευσε, καὶ τὸ πρῶτ' ἰδὼν αὐτὸν ἐγνώρισεν ὅτι ὑπάρχει βυ-

ζαντινός ἦν δὲ σύνθετος ἐξ εικοσιῶν πλοίων, ἐξ ὧν τὰ μὲν δεκά-
τέσσαρα ἐκ τῶν νικηθέντων κατὰ τὸν ἰούλιον, τὰ δὲ δώδεκα νεοφανῆ,
πρὸς συμμαχίαν αὐτῶν ἐλθόντα, ἀπέχετο δὲ τοῦ μὲν Λάμπρου μιλία
τέσσαρα, τῆς δὲ Κέας ὀκτώ. Οὐσης δὲ γαλήνης, πλησιάσαι ἀλλήλους
οὐκ ἠδύναντο, μετὰ δὲ ἐξ ὥρας πνεύσαντος ζεφύρου, ὁ Λάμπρος ἤθελε
μὲν ἐφορμηθεὶς τὴν ἀσύγκριτον ἐκείνων δύναμιν εἰς οὐδὲν λογιζό-
μενος, ἀλλὰ στερούμενος πυροκόνωος ἀποχρώσεως καὶ σφαιρῶν ἀνεχαι-
τίζετο, οἱ δὲ Τοῦρκοι μεμνημένοι τῆς προτέρας μάχης, νυκτὸς ἐπελ-
θούσης, ἠδέως ἀνεχώρησαν. Ὁ δὲ Λάμπρος πλεύσας εἰς Κύθηρα, ὀκτώ
μὲν ἐκ τῶν ταχυδρόμων πλοίων αὐτοῦ προσέταξε χωρισθέντ' ἀπ'
ἀλλήλων εἰς διάφορα μέρη περιφέρεισθαι καὶ προξενεῖν συγγύσεις τοῖς
ἐχθροῖς, περὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ δεκεμβρίου εἰς Ἰθάκην ἐπιστρέψαι, τὰ
δὲ λοιπὰ συμπαραλαβὼν ἀπέπλευσεν ἐκεῖθεν πρὸς διόρθωσιν καὶ πρό-
βλεψιν διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος.

Ὁ δὲ Γουλιέλμος ἐκ τοῦ λιμένος τῶν Τριῶν ἔστειλε πλοῖα εἰς
Νάξον, Θηρασίαν, Πάρον καὶ ἄλλας νήσους κατοικουμένας ὑπὸ χρι-
στιανῶν Γραικῶν ἐν ἀπειλαῖς πυροβολισμοῦ ζητῆσαι φόρους καὶ
συνάξας παρ' αὐτῶν ὑπὲρ τὰς 60,000 τουρκικῶν γροσιῶν ἀνήθη
ἐκ τῆς Μεσογαίου καὶ ἐπορεύετο εἰς Συρακούσας τῆς Σικελίας. Πλέον
δὲ ἐξω τῆς Ζακύνθου ἀπήντησε τῷ τῶν Ἐνετῶν ἀρχιθαλάσσω Αἴμω,
ὅστις πορευθεὶς πρὸς αὐτὸν ἠρώτησε περὶ τοῦ Λάμπρου. Ὁ δὲ Γου-
λιέλμος ἀπεκρίθη ὁ στόλος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐνωθεὶς μετὰ
δώδεκα Ἀλγερινῶν πλοίων ὤρμησε κατὰ τοῦ Λάμπρου καὶ νομίζω
ὅτι τὸν στόλον αὐτοῦ ὀλοτσῶς κατέφθειρεν, αὐτὸν δὲ ἐθανάτωσεν
ἢ ἠχμαλώτισεν. Ὁ δὲ Αἴμος ὀνειδίσας αὐτὸν εἶπε· διατὶ ἀφῆκας
αὐτὸν μόνον; Οὐδεὶς ἀρνηθῆναι δύναται ὅτι σὺ μὲν καλὸς πειρατῆς,
ἐκεῖνος δὲ ἀνδρεῖος καὶ καλὸς πολέμαρχος· ἀλλ' ἐγὼ εἰμι βέβαιος ὅτι
αὐτὸς εὐκόλως οὕτως οὐκ ἀπόλλυται.

Ὁ μὲν Γουλιέλμος ἀπέπλευσεν εἰς Σικελίαν, ὁ δὲ Λάμπρος συνη-
παντήθη ὑπὸ τοῦ Αἴμου, ὅστις ἰδὼν αὐτὸν παρ' ἐλπίδα ἐνηγάλισεν
καὶ ἐπήνεσεν αὐτὸν, καὶ κόνιν, σφαίρας καὶ ζωοτροφίας αὐτῷ ἐχάρισε
καὶ τῷ κυβερνήτῃ τῆς Ἰθάκης προσέταξε δέχεσθαι τὸν Λάμπρον
ἐρχόμενον καὶ τὴν διόρθωσιν τῶν πλοίων αὐτοῦ μὴ ἐμποδίζειν. Θαρ-
ρύνων δὲ τὸν Λάμπρον εἰς τὴν κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν μάχην εἶπεν
αὐτῷ· ἐγὼ παρέστησα εἰς τὴν αὐλήν τῆς Ῥωσσίας καὶ τὸν μέγαν
Δούκα τὸν διάδοχον πάσας σου τὰς πράξεις καὶ τὰ κατορθώματα, πρὸς
τούτοις καὶ εἰς πάσας τὰς Εὐρωπαϊκὰς αὐλὰς. Οὕτω γοῦν ὁ Λάμπρος
ἔχων τὴν εὐνοίαν τοῦ Αἴμου ἀπῆλαυσε πάντα τὰ ἀναγκαῖα δωρεάν· πρὸς
τούτοις δὲ συνεχώρησεν αὐτῷ καὶ τὴν νῆσον Κροκύλειαν (Κάλαμον),
καλὸν λιμένα ἔχουσαν καὶ εὕρισκομένην πλησίον τῆς Ἰθάκης, Λευκά-

δος, Πρεβέζης καὶ Αἰτωλίας, ὅθεν εὐκόλως ἠδύναντο ἀπολαμβάνειν
πάντα τὰ ἀναγκαῖα. Πορευθεὶς ἔπειτα εἰς Ἰθάκην καὶ Κροκύλειαν προσέ-
μενε τὰ ὀκτὼ πλοῖα, ἐπέστρεψαν δὲ πάντα εὐτυχῶς κατὰ τὸν διορι-
σθέντα αὐτοῖς καιρὸν, προὔξενησαν τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐν ὅλῳ τῷ τῆς
ἀπουσίας αὐτῶν χρόνῳ ἀπείρους ταραχὰς, φθοράς καὶ ἀφανισμοὺς,
ἠχμαλώτισαν ἐμπορικὰ πλοῖα καὶ κατέκαυσαν τρία πολεμικὰ ἀπὸ
20 ἕως 22 κανονίων. Τὰ ὀθωμανικὰ πλοῖα ἔντα ὑπὲρ τὰ τεσσαρά-
κοντα καὶ διαφόρου μεγέθους οὐκ ἐξίσχυσαν ἐμποδίσαι τὴν ἔκτασιν
αὐτῶν ἀπὸ Εὐβοίας, Θεσσαλονίκης, Δαρδανελίων καὶ κόλπου Σμύρ-
νης μέχρι τοῦ Πηλοσίου τῆς Αἰγύπτου.

Ὁ Ὀθωμανικὸς ἀρχιθαλάσσης ἔγραψε τῷ ἑαυτοῦ Σουλτάνῳ, ὅτι
ἐδίωξε πάντα τὰ ἐχθρικά πλοῖα· ἀλλὰ μετὰ εἰκοσιν ἡμέρας, ἠκού-
οντο ἀφανισμοὶ καὶ θρῆνοι εἰς πᾶσαν τὴν παράλιον ἐπικράτειαν τῶν
Ὀθωμανῶν. Τόσον δὲ φόβον ἔδωκεν ὁ Λάμπρος τοῖς Ὀθωμανοῖς, ὥστε
οὐκ ἐτόλμων πλεῦσαι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ τόσῃν δυσκολίαν εἰς
στρατολογίαν κατὰ τῶν Ῥώσων, ὥστε πᾶσαι αἱ παράλιοι πόλεις
ἠρηθήσαν πέμπειν στρατιώτας εἰς τὸ στρατόπεδον φοβούμεναι
μὴ ὑπὸ τοῦ Λάμπρου αἱ οἰκίαι αὐτῶν λεηλητηθῶσι καὶ τὰς γυναικὰς
καὶ τέκνα αὐτῶν ἀπολέσωσι. Τόσῃν ζημίαν προὔξενος τοῖς ἐχ-
θροῖς ἢ φρόνησις καὶ ἀνδρία τοῦ Λάμπρου, τόσῃν δὲ τοῖς Ῥώ-
σοις βοήθειαν καὶ ὠφέλειαν. Διαιρηθείσης γὰρ τῆς θαλασσίνης τῶν
ἐχθρῶν δυνάμεως καὶ τῆς στρατολογίας αὐτῶν μειωθείσης, ἀνάγκη
πᾶσα καὶ τὴν νίκην εὐκολωτέραν γενέσθαι.

Διορθώσας δ' ἐκεῖ ὁ Λάμπρος πάντα τὰ ἑαυτοῦ πλοῖα, προβλε-
φθεὶς ὑπὸ πάντων τῶν ἀναγκαίων καὶ λαβὼν μετ' ἑαυτοῦ 500 στρα-
τιώτας Γραικοὺς ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ περιφήμου Ἀνδρούτζου, τὸν
φεβρουάριον τοῦ 1790 ἔτους ἀπέπλευσεν εἰς τὸ Ἰκάριον πέλαγος
μετ' ὄλου τοῦ στόλου καὶ ἐλθὼν εἰς Τένεδον ἔστειλε πλοῖα εἰς
διάφορα μέρη ἐπὶ προσταγῇ, τὸν ἀπρίλιον εὐρεθῆναι εἰς Κέαν,
καθὼς καὶ ἐγένετο. Εὕρισκόμενος δ' ἐκεῖ ἤκουσεν ὅτι ἔρχονται κατ'
αὐτοῦ δύο στόλοι ὁ μὲν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκ 19 πλοίων δια-
φόρου μεγέθους, ὁ δὲ τοῦ Ἀλγερίου ἐκ 12, ἐξ ὧν ἦσαν τινα, ἄπερ
τὸ παρελθὸν ἔτος ἐδίωξε μέχρι Νανπλίου. Ὅτε δὲ ἐβεβαιώθησαν
ὅτι ὁ Λάμπρος εὕρισκται εἰς τὸ Ἰονικὸν πέλαγος, τότε ἐξεληθόντα
ἐπορεύθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ὁ Σουλτάνος ἔδωκεν αὐτοῖς
μῖαν νῆκ ἐξ 74 κανονίων, 3 κατασκοπτικὰ μεγάλα καὶ δύο δεύτερα,
ἐν οἷς ἔβλαπεν ἀξιωματικούς Ἀλγερίνους καὶ ναύτας ὁμοίως, ὅσους
ἐδυνήθη εὐρεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἀπεπλήρωσεν ἐκ διαφόρων ὀθωμα-
νικῶν φυλῶν, ἐξ ὧν οἱ περισσότεροι Κρήτες· ἔξῃλθε γοῦν ἐκ τῆς

Κέας πρὸς ὑπάντησιν αὐτῶν ὁ Λάμπρος μετὰ 9 πλοίων· τὰ γὰρ τρία πλοῖα ἦσαν ἐπεστραμμένα, ἔθεν αὐτὰ ἀπέστειλε.

Κατὰ τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὴν 41 ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὁ πρόδρομος αὐτοῦ ὕψωσε σημεῖον ὅτι βλέπει στόλον μεταξὺ Ἄνδρου καὶ Εὐβοίας. Ὅτε δὲ μετ' ὀλίγον ἐπλησίασαν, εἶδον ὅτι ἦν σύνθετος ἐκ 19 πλοίων, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἔν ἐξ 74 κανονίων, τὰ δὲ λοιπὰ κατασκοπικά καὶ σαμπέκα, καὶ εὐθὺς ἐνοήσαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ στόλος τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀμέσως τότε ὁ Λάμπρος ἔδωκε σημεῖον ἵνα παραταχθῶσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Ἡ μάχη ἤρχισε τὴν 2 μ. μ. καὶ τὴν 5 διέκοψε τὴν σειρὰν τῶν πολεμίων καὶ ἔρριψεν αὐτοὺς ὑπὸ τὸν ἄνεμον καὶ προὔξηνσεν αὐτοῖς βλάβην εἰς τὰ πλοῖα καὶ φθορὰν εἰς τοὺς ἀνθρώπους πολλήν· διὸ καὶ ἐφοβήθησαν καὶ εἰς φυγὴν ἐν κταισχύνη ἐδόθησαν. Φευγόντων δὲ αὐτῶν, δύο ἐκ τῶν σαμπέκων τοῦ Λάμπρου, τὸ μὲν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνδρειοτάτου Ἀναργύρου, τὸ δὲ ὑπὸ τὴν τοῦ ἀνδρείου Καρακατζάνου, ἀμφοτέρων Ἀλιουσιῶν, εἰσδραμόντα ὅπισθεν αὐτῶν διεχώρισαν πέντε σαμπέκα καὶ κατεδίωκον αὐτὰ, ἅτινα ἦσαν πάντως ἠφανισμένα, ἐὰν τὸ σκότος τῆς νυκτὸς οὐ συνέβαινε. Τὰ δὲ λοιπὰ κατεδίωκεν ὁ Λάμπρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· ἀλλὰ κἀκεῖνα γαλήνη νυκτὸς διέσωσεν. Ἴδου ποῖοι εἶναι οἱ Γραικοί, καὶ πόσον τολμηροὶ καταδιώκοντες μετὰ 5—7 πλοιαρίων 12 νῆας,

Ἀπεχόντων δὲ τῶν δύο στόλων οὐ μακρὰν ἀλλήλων, ὁ Λάμπρος διὰ σημεῖου προσκαλεσάμενος εἰς τὸ ἑαυτοῦ πλοῖον πάντας τοὺς ἀρχηγούς τῶν πλοίων, ἠρώτησε πόσοι οἱ φονευθέντες καὶ οἱ τραυματισθέντες ἐξ ἡμῶν καὶ ποῖα βλάβη εἰς τὰ πλοῖα ἡμῶν. Θεωρίας δὲ γενομένης, ἐκ μὲν τῶν φονευθέντων καὶ τραυματισθέντων εὐρέθησαν 27, ἡ δὲ βλάβη τῶν πλοίων πάνυ μικρά. Συνεβουλευθῆ γοῦν μετὰ τούτων περὶ τῶν πρακτέων, καὶ ὁ μὲν Ἐλευθέριος Ζυγούρης καὶ ὁ συγγραφεὺς τῆς παρούσης ἱστορίας ἔδωκαν γνώμην ἐπιπεσεῖν τὴν νύκτα εἰς τοὺς ἐχθρούς, οἱ δὲ λοιποὶ, μεθ' ὧν καὶ ὁ Λάμπρος οὐ συνεφώνησαν. Ἡμέρας δὲ γενομένης, ἐμάκρυναν οἱ ἐχθροὶ ἐξ μίλλια ἰταλικά ἀπὸ τὸν στόλον τοῦ Λάμπρου· πνέοντος γὰρ ὀλίγου ἀνέμου, περισσότερον ἀπομακρυνθῆναι οὐκ ἠδύναντο. Τὸ δὲ πρῶτ' τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐφάνη ἕτερος στόλος εἰς τὸ βόρειον ἐκ 12 πλοίων, ὃς ἦν ὁ Ἀλγερικὸς. Παρετάχθη γοῦν ὁ Λάμπρος εὐθὺς κατ' αὐτῶν ἔχων μόνον ἑπτὰ πλοῖα· τὰ γὰρ δύο τοῦ Ἀναργύρου καὶ Καρακατζάνου ἀπομακρυνθέντα πρὸς δίωξιν τῶν ἐχθρῶν καὶ ἐμποδισθέντα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐπιστρέψαι οὐκ ἠδυνήθησαν· οἱ Ἀλγερινοὶ ἔχοντες ὀλίγον ἄερα βόρειον ἐπλησίασαν καὶ ἤρξαντο μακρόθεν πυροβολεῖν· ὁ δὲ Λάμπρος καὶ οἱ περικυκλούμενοι ὑπὸ δύο στόλων ἀσυγκρίτως μείζονος δυνά-

μεις μηδὲως ταραχθεῖς, ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐπλησίασαν οἱ ἐχθροὶ μέχρι καταπέλτου βολῆς, τότε ἤρξατο πυροβολεῖν διὰ σφαιρῶν μεγάλων καὶ μικρῶν συνδεδεμένων· οὕτω δὲ συχνῶς ἔβαλλε καὶ εὐστόχως, ὥστε ἐν ὀλίγῳ καιροῦ διαστήματι προξενήσας αὐτόθι ἀνέλιπτον φθορὰν εἰς ταραχὴν μεγίστην καὶ τρόμον πάντες ἐνέβαλε καὶ φυγεῖν διελογίζοντο· ἀλλ' ἡ αἰσχύνη αὐτοὺς διεκράτησε καὶ εἰς πλείονα παροργισμὸν ἤνεγκε, διὸ καὶ τὴν μάχην ἐπιμονωτέραν καὶ αὐστηροτέραν ἀπειργάσαντο. ἤρξατο γὰρ τὴν 7 ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ διήρκεσεν ἄχρι τῆς 2 ἀπ' ἁρίστου· ὡς δὲ εἶδον οἱ ἐχθροὶ ὅτι ἀσυγκρίτως πλείονα ζημίαν καὶ φθορὰν λαμβάνουσιν, ἢ παρέχουσι, καὶ ὅτι ἐκ τῆς διὰ πυρὸς μάχης ἀφανισθήσονται, ἔδοξεν αὐτοῖς ποιῆσαι συμπλοκὴν καὶ μετὰ ξίφους εἰσπηδήσαι εἰς τὰ τῶν Γραικῶν πλοῖα. Παραυτίκα γοῦν ὁ στόλαρχος αὐτῶν, οὗ τὸ πλοῖον ἦν 74 κανονίων, ὤρμησεν εἰς τὴν προφυλακίδα ὀνομαζομένην Ἀχιλλεύς, ἐξ 24 κανονίων, τῆς ἀρχηγὸς ἦν ὁ Ἐλευθέριος Ζυγούρης. Ἀλλ' ὁ γενναῖος οὗτος ἀνὴρ καὶ γνήσιος τῶν Ἑλλήνων ἀπόγονος ἐξελεύσας εὐθὺς ἐξ ἑκατέρου μέρους τὰς τοῦ κέρατος ράβδους, ἀφ' ὧν ὀθῆναι . . . καὶ κρεμάσας ἐξ αὐτῶν ἀνὰ ἐν ἡμαυρωμένον σκευὸς ἔχον θραυλλίδα κάτωθεν ἀναμμένην προσέμενεν αὐτόν, ὁ δὲ ἰδὼν τοῦτο καὶ φοβηθεὶς μήπως κατακαῆ, ἐδόθη ὑπὸ τὸν ἄερα μετ' αὐτοῦ δὲ καὶ 5 κατασκοπτικά καὶ δύο σαμπέκα, ἅτινα ἐπέπεσον εἰς τὴν ὀπισθοφυλακίδα ἐξ 24 κανονίων ὀνομαζομένην Μαρίαν, καὶ διοικουμένην ὑπὸ τοῦ Πασχάλη Κασίμη, καὶ εἰσπηδήσαντες οἱ Ἀλγερινοὶ ὑπέταξαν αὐτὴν φονεύσαντες 147 ναύτας καὶ τραυματίσαντες 13 μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ θανασίμως. Τὸ δὲ μείζον τῶν Ἀλγερικῶν σαμπέκων ἐκ 36 κανονίων ἔχον ἄνδρας 600 ἐπέπεσον εἰς τὸ τοῦ Λάμπρου καὶ παραχρῆμα τὸ κατάστρωμα αὐτοῦ πλήρες Ἀλγερινῶν ἐγένετο. Ἀλλ' ὁ Λάμπρος μετὰ τῶν ἐταίρων αὐτοῦ ἀνδρείως μαχόμενος καὶ πληγὴν κατὰ κεφαλὴν καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν λαβῶν ταχέως, ἐν τούτοις τοὺς μὲν διὰ πυρὸς, τοὺς δὲ διὰ μαχαίρας πάντας ἀπέκτεινε καὶ εἰς τὸ σαμπέκον τοῦ ἐχθροῦ οἱ ναῦται εἰσπηδήσαι ἤθελον. Ἀλλ' οἱ ἀξιωματικοὶ ἐνεπόδιζον αὐτοὺς, οὐσης ἀνάγκης φυλάξει τὸ ἴδιον, ἀπεχώρισε δὲ αὐτὸ ἡ τῶν κανονίων ἴσως βροντή· καὶ ζῶντες ἐν αὐτῷ κατελείφθησαν 36. Ἠτοιμάζετο καὶ ἄλλο σαμπέκον ἐπιπεσεῖν, ἀλλ' ἡ τοῦ πρώτου συμφορὰ ἀπέκρουσεν αὐτὸ καὶ ὑπὸ τὸν ἄερα ἔπεσε.

Γενομένης δὲ τῆς συμπλοκῆς, ἡ ὀπισθοφυλακὴς ἠλώθη, τὸ τοῦ Μανόλη Μουρτζινάκη, πεσόντος τοῦ ἐπιδρομίου ἰστοῦ, εἰς φυγὴν ἐτράπη καὶ διεπέρασε δι' ὅλου τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου· Ἀλλ' αὐτὸς μὲν ὁ ἀξιὸς καὶ γενναῖος ἀνὴρ ἐφονεύθη, τὸ δὲ πλοῖον μετὰ τῶν καταλειφθέν-

των διεσώθη. Ἐκ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ τοῦ Δημητρίου Ἀλεξοπούλου, δέκα μόνον ἔμειναν ζῶντες καὶ αὐτὸς ἐνδέκατος· μὴ δυνάμενοι δὲ διαφυγεῖν τοὺς περικυκλώσαντας ἐχθροὺς εἰς τὴν Ἄνδρον ἐρρίφθησαν, καὶ οἱ μὲν ναῦται ἔφυγον ἵνα λυτρωθῶσιν, αὐτὸς δὲ ὁ γενναῖος μὴ δυνάμενος ἰδεῖν τὸ πλοῖον καὶ τὴν σημαίαν ἠλωμένα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν μόνος ἔβαλε τὸ πῦρ εἰς τὴν καταλειφθεῖσαν ὀλίγην πυρῶν καὶ μετὰ τοῦ πλοίου καὶ τῆς σημαίας κατεκῆ καὶ αὐτός. Ὁ Εὐσφάτιος Νικηφοράκης, καίτοι περικυκλούμενος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἔσπευσε μὲν βοηθῆσαι τῷ Μουρτζινάκῃ καὶ ὑπὸ τὸν ἀέρα ἐπιπεσῶν, τὸ μὲν πλοῖον ἐκ 18 κανονίων ἐρρίφεν εἰς τὴν γῆν, αὐτὸς δὲ μετὰ τὸν καταλειφθέντων 94 ἀνδρῶν, λαβὼν τὴν σημαίαν ἔδραμεν εἰς τὰ ἐνδότερα. Ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ τὸ τοῦ Κωνσταντίνου Πατεράκη τοῦ Κρητὸς, ὄντα ἐπάνω τοῦ ἀέρος, μάχεσθαι οὐκ ἠδύναντο. Μόνος δ' ἐκ τῶν ἐπτά ὁ Λάμπρος καταλειφθεὶς ἐν μέσῳ πολυαριθμῶν ἐχθρῶν, ἀκαταπαύστως ἐμάχετο καὶ σφοδρῶς κατεπολεμεῖτο. Τῇ δὲ 4 ἀπ' ἀρίστου ὄρα παρατηρήσαντες οἱ ἐν αὐτῷ ἀξιωματικοὶ τὴν τοῦ πλοίου κατάστασιν, ὡς εἶδον ὅτι πάντες οἱ ἴσοι ἦσαν καταβεβλημένοι, τὰ σχοινία κατακεκομμένα, αἱ ἐθόλαι καὶ αἱ πλευραὶ κατατετραπημένα, αἱ ἐφορκίδες καταθεθραυσμέναι καὶ τὸ πλοῖον διαρρέον, ἐζήτησαν διὰ σημείων παρὰ τῶν εἰς τὸν ἀέρα πλοίων ἐφορκίδας· ὡς δὲ μία ἦλθε παρὰ τοῦ Πατεράκη, παρεκάλεσαν τὸν Λάμπρον εἰσελθεῖν. Ἐπειδὴ οὐκ ἐπέθετο λέγων, ἐγὼ προκρίνω μεθ' ὑμῶν ἀποθανεῖν, ἤρξαντο αὐτὸν βιάζειν. Τελευταῖον συνεφώνησε καὶ λαβὼν μεθ' ἐαυτοῦ τὸν μυστικὸν Καρδαμίτζην καὶ δύο τῶν σωματοφυλάκων εἰσῆλθε καὶ μετέβη εἰς τὸ τοῦ Πατεράκη, οἱ δὲ λοιποὶ ἔχοντες ἀρχηγούς τὸν Νικόλαον Κασίμην καὶ τὸν Ἀναστάσιον Παλαιολόγον, ἔμειναν καὶ ἄχρις ἐσπέρας ἐμάχοντο, μηδενὸς τῶν πολεμούντων πλοίων τολμῶντος προσβαλεῖν. Τῇ δὲ 7 ὄρα ἔστειλεν ὁ Λάμπρος τὴν ἐφορκίδα, καὶ προσέταξεν ἵνα πάντες ἐξέλθωσι καὶ τὸ πλοῖον ἐμπρήσωσιν. Οἱ καταλειφθέντες ἦσαν 55 ναῦται καὶ 5 ἀξιωματικοὶ αὐτοὶ μόνοι μείναντες ἐκ 295 ναυτῶν, καὶ 14 ἀξιωματικῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν ἦσαν 17 τετραυματισμένοι, μεθ' ὧν καὶ ὁ Λάμπρος. Ἐπειδὴ δὲ πάντας ὁμοῦ ἡ ἐφορκὶς οὐκ ἐχώρει, διὰ τοῦτο πρῶτοι μὲν εἰσῆλθον εἰς αὐτὴν οἱ 30 μετὰ τοῦ Νικολάου Κασίμη, ἔπειτα δὲ ὅτε ἐπέστρεψεν, εἰσῆλθον καὶ οἱ λοιποὶ μετὰ τοῦ Ἀναστασίου Παλαιολόγου ἐπιβαλόντος πρότερον πῦρ εἰς εἴκοσι μέρη τοῦ πλοίου· καὶ οὗτοι μὲν ἦλθον εἰς τὸ τοῦ Πατεράκη ἀβλαβεῖς, ἡ δὲ βόρεια Ἀθηναῖα ἐμπρησθεῖσα κατεκῆ καὶ ἐκ τῶν 7 πλοίων δύο μόνον ἐσώθησαν. Νυκτὸς δὲ ἐπελθούσης καὶ τῆς θαλάσσης γαληνιώσης, ἐπειδὴ τὸν Ἀχιλλεὺς φυγεῖν οὐκ ἐζήν, προσέταξεν ὁ Λάμπρος ἵνα πάντες

ἐλθωσιν εἰς τὸ τοῦ Πατεράκη, τὸ δὲ πλοῖον ἐμπρήσωσι καὶ οὕτως ἐγένετο.

Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίᾳ ζημίαι τῷ Λάμπρῳ ἐγένετο ἡ ἐφεξῆς.

Ἐκ τῶν πλοίων αὐτοῦ δύο ἠλώθησαν, τὸ τοῦ Πασχάλη Κασίμου ἐξ ἐπιδρομῆς καὶ τὸ τοῦ Νικηφοράκη μὴ προσθάσαντος ἐμπρήσαι, καὶ τρία οἱ ἐν αὐτοῖς ἀρχηγοὶ ἐνέπρησαν. Ἐκ δὲ τῶν ἀνθρώπων ἐφονεύθησαν 565 ναῦται καὶ ἀξιωματικοὶ, ἐζωγράφθησαν δὲ 53. Ἐκ δὲ τῶν ἐχθρῶν, ὡς μετ' οὐ πολὺ γνωστὸν ἐγένετο, ἐφονεύθησαν ὑπὲρ τοὺς τρισχιλίους καὶ πάμπολλοι ἐτραυματίσθησαν, οἱ δὲ στόλοι αὐτῶν τοσαύτην ζημίαν ἔλαβον, ὥστε ἐβιάσθησαν ἐπιστρέψαι εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἵν' αὐτοὺς διορθώσωσιν.

Εἰσελθόντες γοῦν εἰς τὸ τοῦ Πατεράκη πλοῖον ὅσοι ἐκ τῆς βορείου Ἀθηναῖς καὶ τοῦ Ἀχιλλεῖος διεσώθησαν ἐν δυνάμει τῶν κωπίων πρὸς τὰ βόρεια τῆς Ἄνδρου ἔφυγον, καὶ τὸ πρῶτ' ἐγερθέντες οἱ Τοῦρκοι αὐτοὺς οὐκ εὗρηκαν. Θαλασσοποροῦντες δὲ εἰς Κύθηρα, τοῦ ἀνέμου ἕξω τῆς Μήλου μεταβληθέντος καὶ σφοδρῶς πνέοντος, ἐβιάσθησαν ἐπ' ἀγκύρας σταθῆναι εἰς Κίμωλον, ἔνθα εἶδον κατασκοπικὸν ἰσάμενον Γαλλικόν, οὗ ἀρχηγὸς ἦν ὁ κόμης Στετίν· οὗτος δὲ ἐν ἀρχῇ τῆς ναυμαχίας ταύτης παρευρεθεὶς κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη ἔμεινε ἄχρι τέλους καὶ πάντων τῶν συμβάντων αὐτόπτης ἐγένετο, περιεργεῖα δὲ φερόμενος ἔπλευσε καὶ εἰς τὰ δυτικώτερα ἵνα μάθῃ, ἐὰν ὁ Λάμπρος ἐλυτρώθῃ.

(ἀκολουθεῖ.)

Ἰνδικὸς πόλεμος τῶν Ἀγγλων.

Τὸ κράτος τῶν Ἀγγλων ἐν Ἰνδίᾳ ἐναμιλλᾶται πρὸς τὰς μεγίστας καὶ ἀξιολογωτάτας κατακτήσεις τῶν Ῥωμαίων, τοὺς ὁποίους μόνοι παριστάνουσι σήμερον. Οὐδέποτε, κατὰ τὴν εὐφυῆ φράσιν τοῦ Waren, οὐδέποτε τοῦ κόσμου ἡ βασίλισσα ἔσχε πλειοτέρους λαοὺς καὶ βασιλεῖς ὑπὸ τὸ θριαμβευτικὸν αὐτῆς ἄρμα.

Ἀλλ' ἀφ' οὗ κατήντησεν εἰς τοιαύτην ἀμὴν δόξης καὶ δυνάμεως ἡ ἐξουσία αὐτῆ, ἔπρεπε κατὰ φυσικὸν λόγον νὰ παρακάσῃ βαθυπρόθυμος. Ἡ εὐστοχος πολιτικὴ καὶ ἡ εὐμενὴς τύχη τῆς Ἀγγλίας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπερισχύσῃ τῶν γενικῶν νόμων, καθ' ὅσους διέπεται ὁ κοινωνικὸς κόσμος. Ἡ τάξις μόνη ἀποτελεῖ τὴν δύναμιν, ἡ δὲ ζωὴ παράγεται καὶ διατηρεῖται ὑπὸ τῆς ἰσορροπίας. Ἄρα ἐπειδὴ τὸ

δικὸν βασιλείον τῶν Ἀγγλων δὲν ἐγνώριζε πλέον δρια, ἢ δὲ πολιτικὴ αὐτοῦ κατάστασις ὡς ἔργον τῆς βίας μόνον δι' αὐτῆς ταύτης ἔπρεπε νὰ διατηρηθῆ, ἢ μεγάλη αὐτῆ ἀρχὴ ἔμελλε νὰ κλονισθῆ ἐκ βάθρων, ἅμα ἐκινδύνεον τὰ τεχνητὰ καὶ πρόσκαιρα τῆς κρατοκρατίας θεμέλια.

Ὅθεν ἀμέσως τῷ 1857 ἐφάνησαν τὰ πρῶτα σημεῖα τῆς ἀπεράντου ἐκείνης τρικυμίας, ἣτις ἀπὸ 25 ἤδη ἔτων ἐπαπειλεῖ συνεχῶς τὴν Ἀγγλικὴν Ἰνδίαν. Καὶ ὅτε ἤδη οἱ Ἀγγλοι ἐόρταζον τὴν ἑκατονταετηρίδα τῆς μάχης τοῦ Plassey, ὅθεν ἀρχεται ἡ ἐποχὴ τῆς Βρεττανικῆς δυνάμεως ἐν Ἰνδίᾳ, ἐξεβρόχην αὐτόθι τρομερὰ ἐπανάστασις μανιώδης καὶ ἐκτεταμένη εἶπερ τις ἄλλη τῶν ιστορουμένων καταπλήξασα τὴν Κυβέρνησιν τῆς μητροπόλεως.

Πρὸ ἐνὸς ἤδη ἔτους συνεθίσαν ἐγκλήματα φρικτὰ καὶ σκληρότητες ἀνήκουστοι. Οἱ ἀξιοματικοὶ ἐφορευόντο ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, αἱ γυναῖκες ἀτιμαζόμεναι κατεκόπτοντο μεληθδόν, δυστυχῆ παιδιὰ ἐκκλίοντο ζῶντα ὑπ' ὄψιν αὐτῶν τῶν γονέων, πόλεμοι, φόνοι, λεηλασίαι καὶ καταδικαὶ θανατικαὶ ὅσον κατ' οὐδεμίαν ἄλλην περίοδον τῶν χρόνων ἐπέσκηψαν εἰς τὴν ὥραίαν ταύτην χώραν, ὅπου πρὸ ἐνὸς αἰῶνος οἱ Ἀγγλοι ἐνομοθέτουσιν καὶ ἐθέσπιζον. Διὰ τοῦτο ἀπ' ἀρχῆς πᾶς πολλοὶ δημοσιογράφοι τῆς τε Ἀγγλίας αὐτῆς καὶ τῆς Γαλλίας ἀνεζήτησαν τὰς αἰτίας τῆς μεγάλης ταύτης συγχύσεως ἐπιμελούμενοι νὰ δεῖξωσι συγχρόνως καὶ τὰ θεραπευτικὰ βοηθήματα τοῦ κακοῦ. Κατὰ μίμησιν δὲ αὐτῶν ἀποτολυόμεν καὶ ἡμεῖς παρατηρήσεις τινὰς περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.

Τὰ συμβάντα τῆς Ἰνδίας προσέρχονται οὐσιωδῶς ἀπὸ στρατιωτικὴν ἐπανάστασιν οὐ μόνον διότι πρῶτος ὁ στρατὸς ἔδωκε τὸ παράδειγμα τῆς ἀνταρσίας καὶ τῶν ἐγκλημάτων, ἀλλὰ διότι καὶ ὁ πατριωτισμὸς, ψυχὴ παντὸς ἐθνικοῦ κινήματος, ἦτο ἀλλότριος ἀνθρώπων μὴ ἔχοντων ἢ τὴν πατρίδα πρὸ 85 αἰῶνων, ἔλλειπε δ' ὁμοίως καὶ τὸ κοινὸν συμφέρον ἐξ αὐτῶν· διότι ὡς διηρημένοι ἠδιαφόρουσιν εἰς τὴν καταδυνάστευσιν οὗτοι ἐκείνων· ἀλλ' οὔτε ἐθνικὴ φιλοτιμία ὑπῆρχε, καθότι δῆθεν ταπεινοῦνται ὑπὸ ξένου ἔθνους. Οἱ Ἰνδοὶ θεωροῦσιν τὴν κατωτέραν αὐτῶν τάξιν ὡς νόμον φυσικόν, οὔτε παραπονοῦνται περισσότερον παρ' ὅσον κατὰ τῆς χολέρας. Ὅθεν ἔνεκε τούτου υποτάσσονται διὰ παντὸς εἰς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς, τῶν ὁποίων τρέμουσι, σέβονται καὶ θαυμάζουσι τὸν χαρακτῆρα, τὴν δύναμιν καὶ τὸν πολιτισμόν.

Οἱ λαοὶ λοιπὸν κυρίως ἦσαν ξένοι πάντοτε ὡς πρὸς τὰς διαφόρους ἐπαναστάσεις τῆς Ἰνδίας, ἢ δὲ ἡγεμονία τῶν Ἀγγλων ἦτο εὐεργετήμα ὡς πρὸς ἀνθρώπους συνειθισμένους ἔκπαλαι νὰ καταπιέζονται

ὑπὸ τῶν πορθητῶν. Οὐδέποτε εὗρον ἄλλους ἡπικώτερος κυρίους τῶν Ἀγγλων. Καὶ ἂν μάλιστα τὰ ἐλαττώματα τῆς διοικήσεως τούτων ἦσαν χιλιάκις φανερώτερα, παρ' ὅσον διίσχυρίζονται ματαίως οἱ κατήγοροι αὐτῶν, πάλιν μόνον αὐτὸ τὸ σύστημα φαίνεται ὅτι ἀρμόζει εἰς τοιοῦτους λαοὺς· ἐπειδὴ ἐξ αὐτοῦ μόνου ἀπήλαυσαν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ τάξιν πραγμάτων. Θεωροῦντες λοιπὸν τὸν Ἰνδικὸν πόλεμον ὡς ἐπανάστασιν στρατιωτικὴν νομιζομένην τὴν ιστορίαν αὐτοῦ σπουδαίαν ὡς πρὸς τοὺς στρατιώτας παντὸς ἔθνους. Ὁμολογοῦμεν ὅμως κατὰ τὸν D' Israëli ὅτι τὰ σφάλματα τῆς διοικήσεως τὴν χώραν Ἀγγλικῆς εταιρίας, ἢ τοῦ πολιτικοῦ αὐτῆς συστήματος συνήρτησαν πολὺ εἰς τε τὴν γένεσιν καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἀνταρσίας.

Πολλάκις οἱ αὐτόχθονες (στρατιῶται) μισθοφόροι ἐπανεστάτησαν κινούμενοι ὑπὸ ἀξίων λόγου περιστάσεων, ἀλλ' ἐταπεινώθησαν πάντοτε· ἐπειδὴ οὐδέποτε συνῆλθον τοιαῦται περιστάσεις, οὐδ' εὗρηκαν ἐγγώρια βοηθήματα ὡς ἐπὶ τοῦ 1857.

Ἐκ τούτων ὑπάρχουσι καὶ πλημμελήματα τινὰ τῆς στρατιωτικῆς τάξεως, ἢ διοργανώσεως, δηλ. τὸ προνόμιον τῆς ἀρχιαιότητος, καθ' ὃ μόνον ἐγίνοντο οἱ στρατιωτικοὶ προβιβασμοὶ, ἢ μετρία ἱκανότης τῶν ἀξιοματικῶν, ἢ ὀλίγη κλίσις αὐτῶν καὶ εὐφυΐα εἰς τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα καὶ ἡ παντελής ἔλλειψις συμπαιδείας οὐ μόνον πρὸς τοὺς στρατιώτας, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀλλήλους, τέλος διάφορα ἐλαττώματα ἄλλα τῆς στρατιωτικῆς διοικήσεως ὡς ἐξαρτωμένης ἀπὸ πολιτικῆν

Ὁ αὐτόχθων στρατιώτης δυσαρεστεῖται καὶ εἰς ἀταξίας παρεκτρέπεται ὁσάκις μόνον βλάπτονται τὰ προνόμια τῆς φυλῆς του ἐντὸς τῆς Ἰνδίας, ἢ ἀδικεῖται ὡς πρὸς τὸν μισθόν του. Ἡ τάξις του εἰς τὴν κοινωνίαν, ἢ ὑπόληψις τῶν φίλων καὶ ἡ ἀγάπη τῆς οἰκογενείας του ἐκλείπουσιν ὁμοίως ἅμα ὁ Ἰνδὸς ἐκπέση τῆς φυλῆς του.

Ἡ πρώτη ἀφορμὴ τῆς ἐπαναστάσεως προῆλθεν ἀπὸ τοιαύτας προλήψεις περὶ φυλῆς. Ἀπ' οὗ οἱ αὐτόχθονες ἐπληροφορήθησαν ὅτι καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ἔφαγον κρέας χοίρου, ἢ ἀγελάδος, ὅτι ἔφερον φυσίγγια ἀλειμμένα μὲ χοίρειον λίπος, ὥστε ἐξέπεσον οὕτω τῆς φυλῆς, ἢ ἀγανάκτησις ἐξηπλώθη πανταχοῦ, οὔτε διελογίζοντο ὅτι ἠπατήθη ἢ κυβερνήσις, οὐδ' ἐνήργησεν ἐκουσίως κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ὅπως ἐκπέσωσι τῆς φυλῆς των.

Ἀλλὰ καὶ τὸν μισθὸν ἢ τοπικὴ ἀρχὴ δὲν ἀπέδιδεν ἀκριβῶς ὡς εὐρισκομένη πάντοτε λειπόχρως, ἂν καὶ εἶχεν ἀπειρα εἰσοδήματα, παρέβη δὲ ὁμοίως τὴν ὑπόσχεσίν της, νὰ μὴ πέμψῃ τοὺς στρατιώτας διὰ (ἢ πέραν τῆς) θαλάσσης εἰς κἀνένα τόπον, ἢ δὲ τοιαῦτα τῶν λόγων τῆς ἀθέτησις ἐκίνησεν ἤδη καὶ ἄλλοτε στάσεις.

Ἐπὶ τοῦ κατὰ τῶν Σακκῶν (Sichs) πολέμου ὁ στρατὸς, προκειμένης κρίσεως περιστάσεως, ἠρνήθη νὰ διαβῆ τὸν ποταμὸν, ἀν δὲν ἐλάμβανεν ἐπιμίσθιον. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο δοθὲν τότε ἐξ ἀνάγκης ἀφῆρθη ἔπειτα, ὅτε ἡ Κυβέρνησις γενομένη κυρία τοῦ βασιλείου Οὐδ' ἠσθάνετο ἐαυτὴν δυνατὴν, νύξῃ ἢ ὑπάρχουσα δυσπρόσιτος. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἔνωσις τῆς εὐδαίμονος χώρας ταύτης μετὰ τῶν λοιπῶν Ἰνδικῶν κτήσεις τῆς Ἀγγλίας παρῶζινεν ἅπαντας τοὺς κατοίκους τοῦ προκειμένου βασιλείου ἐξ οὗ μάλιστα κατάγεται τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ αὐτοχθονικοῦ στρατοῦ.

Εἰς ταῦτα πρόσθεσις καὶ τὰ ἐξῆς· Αἱ γυναῖκες καὶ οἱ συγγενεῖς τῶν ἐκθρονισθέντων, ἢ ὑποτελῶν Ὀθωμανῶν ἡγεμόνων ἠδικοῦντο, καθότι οὐ μόνον ὀλίγην σύνταξιν κατεδικάσθησαν νὰ λαμβάνωσιν, ἀλλὰ πολλοὶ κατ' ὀλίγον ἀπεκλείοντο καὶ τοῦ δικαιοῦματος τοῦτου κληρονομούμενοι μὴ νόμιμοι κληρονόμοι. Ἡ ἀρχὴ ἐζήτησε νὰ ἀπορροφήσῃ ὅλον τὸν πλοῦτον τῶν ἐκτομμυριούχων ἀρχόντων φέρουσα πολλοὺς αὐτῶν μάλιστα εἰς τὴν πρωτεύουσαν, τὸ μὲν διὰ νὰ χάσωσι κατ' ὀλίγον ὅσιν εἶχον ἐπιβροχὴν καὶ δύναμιν εἰς τὰς ἐπαρχίας, τὸ δὲ διὰ νὰ καταδαπανῶσι τὰ ἔτοιμα. Ὁ ἀσπονδότερος σήμερον καὶ ἀγριώτατος ἐχθρὸς τῶν Ἀγγλῶν, ὁ Νανὰ Σαίπ, ὑπάγεται εἰς ταύτην τὴν κατηγορίαν.

Τὰ πράγματα ἀπέδειξαν ὅτι ὅλοι οἱ ἰθαγενεῖς βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες, ὅσοι ἔπαθον ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν, ἦσαν τὰ πρῶτα ὄργανα τῆς γενομένης συνωμοσίας. Ἡ κυβέρνησις ἐφυλάκισε μὲν εἰς τὸ φρουρίον τῆς Καλκούτας τὸν ἐκπτωτον βασιλέα τοῦ Οὐδ' καὶ τὸν πρῶτον αὐτοῦ ἄρχοντα, ἀλλ' ἡ πράξις αὕτη ἀνεβρίπισε περισσότερον τὴν ἐπανάστασιν.

Ἐκτὸς τούτου, ὑπαρχούσης ἀπολύτου ἐλευθεροτυπίας ἐν Ἰνδίᾳ, οἱ ἱεραπόστολοι ὑπὸ χριστιανικῆς φιλανθρωπίας κινούμενοι ἐκηρύχθησαν προστάται τῶν καταπιεζομένων Ἰνδῶν, τοὺς ὁποίους ἐζήτησαν νὰ καταστήσωσι προσηλύτους, ἐφανάσκουν κατὰ τῶν κολαστηρίων, ἐπήνουν δ' ἐξ ἐναντίας τὰ φυσικὰ πλεονεκτήματα τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἐγχωρίων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ κυβέρνησις περιφρονουμένη ἐνώπιον αὐτῶν ἀπέβαλε πᾶσαν ἠθικὴν δύναμιν. Ὅθεν ὁ γενικὸς διοικητὴς οὔτε δανειστάς εὔρεν, ὅτε ἠθέλησε νὰ δανεισθῆ ἑσχάτως, ἡ δὲ ὑπογραφή ὅλης τῆς Ἰνδικῆς ἐταιρίας ἐσήμεινεν ὀλιγότερον παρὰ τὴν τοῦ ἐσχάτου τραπεζίτου τῆς ἀγορᾶς.

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐντόπιοι Μουσουλμάνοι κηταχρόμενοι τῆς ἐλευθεροτυπίας ἔγραφον οὐκ ἦττον κατὰ τῆς κυβερνήσεως παροξύνοντες τὰ συντάγματα ἐν ὀνόματι τῶν ἀρχαίων δυναστειῶν καὶ προσκαλοῦντες

ἐνόπλιος εἰς ἐπανάστασιν· πρῶτοι δὲ βεβαίως ἦσαν οἱ ἠδικοῦμενοι ἄρχοντες τοῦ τόπου, οἵτινες καὶ διὰ χρημάτων πολλῶν προητοίμασαν τὸ κίνημα.

Οὐδὲν σύμπτωμα ἐθνικῆς τῶντι δυσπρόσιτος ἐφάνη μέχρι τοῦδε εἰς τὸν γιγαντικὸν τοῦτον πόλεμον, ὡς λαοῦ δηλ. πάσχοντος καὶ καταδυναστευομένου· ἀλλὰ μόνον ἡ Ἰνδικὴ ἀριστοκρατία συνεμάχησε μετὰ τῶν μισθοφόρων.

Στρατιωτικαὶ ἀνταρσίαι συνέβησαν πολλάκις ἐντὸς 50 ἐτῶν· ἀλλὰ πάντοτε ἑτεροκίνητοι. Τοιαύτη π. χ. ἐξεβράγη καὶ κατ' αὐτῆς τῆς Γαλλίας εἰς τὴν Ἰνδικὴν νῆσον Ἰάβαν, διότι ἡ κυβέρνησις ἐκράτει τοὺς ἐθελοντάς εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἐπέκεινα τοῦ ὀριζήσαντος χρόνου. Ἡ γενομένη εἰς τὸ Wellore, κατ' ἄν ἐφρονέθησαν πλῆθος Εὐρωπαϊῶν καὶ αὐτοχθόνων, εἶχεν ἀφορμὴν ἀκαίρους τινὰς νεωτερισμοὺς ὡς πρὸς τὰ διακριτικὰ σημεῖα τῆς φυλῆς κατ' ἕκαστον ἄνθρωπον.

Τοιαύτη ἦτο καὶ ἡ ἀνταρσία τοῦ Barrackpore· διότι δὲν ἐδόθησαν καὶ εἰς τὰ ἐντόπια συντάγματα, καθὼς εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ, οἱ ἀναγκαστοὶ ἴπποι ὅποις μεταβῶσιν ὅπου ἐπέμποντο ἐπὶ τοῦ κατὰ τῶν Βιρμάνων πολέμου.

Ἐπὶ μῆνης ἐξ διεσκορπισμένοι οἱ Ἀγγλοὶ εἰς διάφορα μέρη ἐν μέσῳ πολλῶν ἐπαναστάσεων ὑπερκασιζόντο τὴν ἰδίαν αὐτῶν ζωὴν κινδυνεύουσαν, καθὼς καὶ τὴν ἐθνικὴν τιμὴν μετὰ ἡρωικῆς ἀνδρίας καὶ ὑπερφυοῦς δραστηριότητος. Κατὰ δυστυχίαν καὶ ἐξ ἀνάγκης αὐτῶν τῶν πραγμάτων τὰ ἀποσπάσματα τῶν ἦσαν ἀδιδύχοντα, οὔτε ὑπῆρχε μετὰ αὐτῶν κοινωνία καὶ συνεννόησις. Ὅθεν οὐδὲ πράξις στρατιωτικῆς λόγου ἀξία κατωρθώθη κατὰ τῶν ἀνταρτῶν ἕως ἐξεστράτευσεν ὁ στρατηγὸς Cambell, ἐκτὸς τῆς πολυθρυσλήτου πολιορκίας τοῦ Δέλλου (Dehli) καὶ τῶν ἔργων τῶν στρατηγῶν Havelock, Neile καὶ Outram.

Συγκινεῖται τις ἀναγινώσκων τὰς ἐπιστολάς νέων ἀξιωματικῶν καὶ σχεδὸν μειραζίων εὐρεθέντων αἰφνιδίως ἐν μέσῳ τοιαύτης ἀγρίας ἐπαναστάσεως καὶ εἰς ἀπέραντον ἕκτασιν τόπου διεσπαρμένων. Διότι ἅπαντες ἀνεδείχθησαν ἀξιοὶ τῆς δεινότητος τῶν περιστάσεων, κατεφρόνησαν τὸν θάνατον, διαφερόντως δὲ τοὺς πολεμίους.

Ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου ἤδη τοῦ 1857 τὸ 49 σύνταγμα τῶν αὐτοχθόνων μισθοφόρων ἠρνήθη νὰ μεταχειρισθῆ τὰ ἠλειμμένα διὰ χειρὸς λίπους φυσίγγια, ὅθεν εὐθὺς διελύθη.

Μετὰ ἓνα μῆνα ὕστερον τῆ 5 μαΐου καὶ ἕτερον σύνταγμα τὸ 34 φρουροῦν ἐν Barrackpor διελύθη ὁμοίως, ἀφ' οὗ εἶδε τὴν θανατικὴν

ποινήν στρατιώτου ιθαγενούς πυροβολήσαντος κατ' Εὐρωπαϊού και ἄλλην λοχαγοῦ ὁμοίως αὐτόχθονος, ὅστις διοικῶν τὴν ἀστυνομικὴν φρουρὰν τοῦ αὐτοῦ συντάγματος δὲν ἠθέλησε νὰ συλλάβῃ τὸν φονέα.

Θυμιάζομεν ἐν τούτοις πῶς ἐβράδυνεν ὁ Διευθυντὴς τῆς ἀποθήκης τοῦ πυροβολικοῦ νὰ πέμψῃ ἐγκαίρως τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια ὅπου ἦτο χρεῖα· μάλιστα δὲ πῶς οὐδεμίαν ἔδωκεν προσοχὴν και εἰς τὰ ἠλειμμένα διὰ χοιρείου λίπους φυσίγγια! τὰ ὅποια ἐκίνησαν τὴν ἐπανάστασιν.

Ἐπειτα ἦτον ἀναγκαῖα μεγαλύτερα ἄλλη ποινὴ παρὰ τὴν ἀπλὴν διάλυσιν τῶν συνταγμάτων. Τῶντι ὁ στρατιώτης μὴ ἔχων ἄλλον πόρον βίου ἐτιμωρεῖτο· ἀλλὰ μάλιστα διὰ τοῦτο κατέφυγεν ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν ληστείαν, καθὼς παρετήρησεν ὁ περιφανὴς Wellesley.

Τὸ 19 καὶ 34 λοιπὸν σύνταγμα ἐσχημάτισαν κατ' ἀρχὰς τὸν πυρῆνα τῶν φονεῶν και λεηλητῶν, τοὺς ὁποίους ἐμελλον ὕστερον νὰ διοικήσωσιν οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἀνταρσίας Koerling, Nana Saib και Mahomet, Hussein.

Τούτου γενομένου ἡ ἐπανάστασις ἐξετάθη εἰς ὄλας τὰς βορειοανατολικὰς ἐπαρχίας, καθὼς ἐκτείνεται ἡ φλόξ τῶν συνεχόμενων κόκκων πυρίτιδος.

Ἀπόσπασμα τοῦ 3' ἐγχωρίου ἰππικοῦ συντάγματος ἀπαχθὲν εἰς τὸν τόπον τῶν γυμνασίων ἐδιδάχθη παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀνθρώπων πῶς νὰ γεμίξῃ τὸ ὄπλον μὴ σχίζον τὸ φυσίγγιον διὰ τῶν ὀδόντων. Τῇ ἐπαύριον συνελθόντος ἐκ νέου τοῦ στρατεύματος, ὁ χιλιάρχος ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν εὐπεΐθειαν τῶν στρατιωτῶν. Ὁ πρῶτος λοιπὸν λόχος διετάχθη νὰ γεμίσῃ και νὰ πυροβολήσῃ· Ἄλλ' ἐξ 90 στρατιωτῶν πέντε μόνον ὑπήκουσαν. Ὅθεν κατ' ἀπόφασιν στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς κατεδικάσθησαν εἰς πενταετῆ, ἢ δεκαετῆ δεσμὰ. Καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἐδέχθησαν τὴν ποινήν ὡς ἰστάμενοι ἐμπροσθεν ἐτοιμῶν πυροβόλων, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπεχώρησαν κατὰφεις, ἀλλὰ λυσσώδως φέροντες τὸ πάθος τῆς ἐκδικήσεως εἰς τὴν καρδίαν.

Ἐξ ἀπρονοησίας, ἢ ὑπερβολικῆς ὀλιγωρίας ὁ στρατηγὸς Harritt οὐδὲν ἐπραξε πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πόλεως Meerut και τῆς φυλακῆς, ἂν και ἦσαν ἐκεῖ δύο συντάγματα Εὐρωπαϊκὰ και ἕτερον πυροβολικαῦ. Ἡ νύξ τοῦ σαββάτου και τῆς παρασκευῆς παρήλθεν ἡσυχῶς· Ἀλλὰ περὶ τὸ ἐσπέρας, ἐν ᾧ οἱ Εὐρωπαῖοι κατεγίνοντο εἰς τὰς συνήθεις εὐχὰς τῆς ἡμέρας, ἢ τὰς διασκεδάσεις, ἅπαντα τὰ Ἰνδικὰ στρατεύματα (3ον τοῦ ἰππικοῦ, 11' και 20' τοῦ πεζικοῦ) διὰ μιᾶς ἐπαναστατήσαντα ἐφόνευσαν τοὺς πλείστους αὐτῶν ἀξιωματικούς,

βοηθούμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ὄχλου ὤρμησαν εἰς τὴν φυλακὴν και ἡλευθέρωσαν τοὺς συντρόφους των. Ἀμέσως ἔπειτα ἔλαμψεν ἡ πυρκαϊὰ και ἤρχισεν ἡ σφαγὴ τῶν Εὐρωπαϊῶν, ἀνδρῶν, γυναικῶν και παιδίων. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ δύο Εὐρωπαϊκὰ συντάγματα ἔλαβον τὰ ὄπλα, οἱ ἀντάρται διεσκορπίσθησαν. Κυνηγηθέντες ἔπειτα ὑπὸ τῶν δραγόνων ἐφονεύθησαν πολλοί· ἀλλ' ὁ διωγμὸς ἔπαυσε προῶρως και ἐκ τούτου ἐγεννήθησαν τὰ δυστυχήματα τοῦ Δέλλου (Dehli), ὅπου κατέφυγον οἱ ἀντάρται· Ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις αὕτη χωρίζεται ἀπὸ τῆς ἄλλης διὰ ποταμοῦ (dumma), ἀπορεῖ τις πῶς ὁ στρατηγὸς δὲν ἐφρόντισε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν διάβασιν. Διότι τούτου γενομένου, ἴσως προελαμβάνετο ὀλόκληρος ἡ ἀκόλουθος ἐπανάστασις.

Τὸ Δέλλον (Dehli) περιέχει 137,000 κατοίκων, ἢ 160 μετὰ τῶν προαστείων. Τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ λαοῦ εἶναι Μουσουλμάνοι. Αὐτοῦ διέμενον ἡ ἐκπεσοῦσα αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια καταντήσασα νὰ λαμβάνῃ ταπεινῶς σύνταξιν τῶν Ἄγγλων. Πολλάκις ἡ πόλις αὕτη ὡς ἀπειθὴς ἔδωκεν ἀνησυχίαν εἰς τὴν ἀρχὴν, ὁσάκις μάλιστα ἡ Ἰνδικὴ ἐταιρία εἶχε τινα πόλεμον κατὰ τὰ μεθόρια τοῦ κράτους. Οὕτω τῷ 1825 ὅτε ὁ ἀγγλικὸς στρατὸς ἐπολέμει εἰς τὴν Ἄβαν, τὸ Δέλλον (Dehli) ἦτο ἐτοιμὸν εἰς ἐπανάστασιν, και οἱ πολυάριθμοι ὑπηρέται τῆς παλαιᾶς αὐτῆς τῶν Μογγόλων πλεονάζοντες περιέμενον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπαναστατήσωσιν, ἅμα οἱ Ἄγγλοι ἐνικῶντο. Διὰ τοῦτο και οἱ προειρημένοι ἀντάρται ἐκεῖ εὗρηκαν ἀσφαλὲς ἄσυλον, ἐμβλίνοντες δὲ διὰ τῆς πύλης τῆς Καλκούτας τῇ 11 μαΐου μετὰ τῶν κακούργων, τοὺς ὁποίους ἡλευθέρωσαν, ἐφόνευσαν ἄσους ἀπῆντων Εὐρωπαϊούς. Ἄμα ἐδόθη εἶδησις τῆς εἰσβολῆς ταύτης, ὁ φρουράρχος ἐξεκίνησε κατ' αὐτῶν τὸ 54 σύνταγμα αὐτοχθόνων πρὸς τὴν πύλην τῆς Κασιμύρας. Ἀλλὰ μόλις ἤγγισαν οἱ ἐχθροί, οἱ στρατιῶται ἐτάχθησαν αἰφνιδίως κατὰ δύο στίχους ἔνθεν και ἔνθεν τῆς ὁδοῦ περιλαβόντες ἐν μέσῳ τοὺς ἀξιωματικούς αὐτῶν, τοὺς ὁποίους ἐφορμήσαντες εὐθέως οἱ ἰππεῖς τοῦ Γ' ἐφόνευσαν δι' ἀγχεβόλων (πιστολίων) τόσῳ μάλλον, ὅσῳ ἔτυχον οἱ δυστυχεῖς ἄνοπλοι, καθὼς και ὁ παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν Μογγόλων πρέσβυς Ἄγγλος μετὰ δύο ἀκολούθων τοῦ γραφείου. Δούγλας και Νόξον.

Οἱ φονεῖς καταβάντες τῶν ἵππων ὕστερον ἐδεξιούοντο τοὺς πεζοὺς, ἐφρίνοντο δὲ μανιώδεις, ἂν και ἔφερον ἔτι παράσημα διακρίνοντα παλαιοὺς στρατιώτας.

Τούτων γενομένων, ὁ ὄχλος συνήρχετο εἰς τὴν πόλιν, ἐκαίοντο τὰ στρατιωτικὰ σκηνώματα τῶν στρατιωτῶν, και πάντες ὠπλίζοντο, οἱ δὲ ἀντάρται εἰσβαλόντες εἰς τὰς οἰκίας τῶν Εὐρωπαϊῶν ἐκέρυττον φανερώς ὅτι δὲν ἐζήτουν λάφυρα, ἀλλὰ αἶμα.

Ἄμα ἠκούσθη ἡ ἔκτασις τῆς ἐπαναστάσεως, οἱ πρέσβεις κατέφυγον εἰς τὸν πύργον τῆς σημαίας βοηθούμενοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες (Εὐρωπαϊοὶ) ὑπὸ ἐνὸς λόχου τοῦ 38 καὶ δύο τηλεβόλων.

Ὁ πύργος ἦτο στρογγύλος καὶ στερεός, ὀπτόπλινθος (ἀπὸ τοῦβλα) καὶ ἱκανὸς εἰς ἄμυναν. Ἀλλ' οἱ αὐτόθι φυγάδες δὲν ἐφραντάζοντο ἀρκούντως τὸν κίνδυνον τῆς καταστροφῆς. Καὶ οἱ μὲν ἀξιωματικοὶ τοῦ 38 εἶχον πίστιν πρὸς τοὺς στρατιώτας· ἀφ' οὗ ὅμως ὁ συνταγματάρχης Grave ἠγόρευσε πρὸς αὐτοὺς, ἐφάνησαν ὅτι καὶ αὐτοὶ ἦσαν οὐχ ἥττον προδιατεθειμένοι νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν κοινὸν βούν τῶν πραγμάτων καὶ ἔτοιμοι νὰ φονεύσωσι τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς λοιποὺς Εὐρωπαίους.

Περὶ τὴν τετάρτην ὥραν ἐτινάχθη εἰς τὸν ἀέρα πυρποληθεῖσα ἡ πυριτιδαποθήκη ὑπὸ τοῦ λοχαγοῦ Willoughby διασωθέντος τραυματίου, φονευθέντων δὲ πεντακοσίων ἄλλων ἐπαναστατῶν, ἡ κατοίκων.

Οἱ δὲ πρόσφυγες τοῦ πύργου μόλις ἰδόντες τὸν κίνδυνον συνταράχθησαν καὶ ἔχοντες πλησίον τὰ προτειχίσματα τῆς πόλεως ἐξεπήδησαν διεθυνόμενοι πρὸς τινὰ σταθμὸν ἀσφαλεῖς, ὅπου ὀλίγοι ὅμως διεσώθησαν. Ἀλλὰ καὶ τεσσαράκοντα δύο ἄνθρωποι καταφυγόντες εἰς τὸ παλάτιον καὶ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Μογγόλων προστατευόμενοι παρεδόθησαν ὁμοίως ἔπειτα εἰς τὴν μανίαν τοῦ ὄχλου καὶ ἐφονεύθησαν μετ' ἄλλων δισεπαρμένων Εὐρωπαίων.

Τῇ ἐσπέρᾳ τῆς αὐτῆς ἡμέρας (14) συνῆλθόν τινες ἀξιωματικοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ Meerut προφθάσαντες ὅπως συσκεφθῶσι περὶ τοῦ πρακτέου. Ἐκτοτε δὲ ἀπὸ Βραχμανικοῦ (τῶν ὀπαδῶν δηλ. τοῦ λατρευομένου Βραχμᾶ) ὁ πόλεμος μετεβλήθη εἰς Μουσουλμανικόν· καθόσον συναθροισθέντες οἱ Μουσουλμάνοι ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ἡμισελήνου ἐβουλεύσαντο νὰ ἀναστήσωσι τὸν ἀρχαῖον καὶ ἀνεξάρτητον θρόνον τοῦ Δέλλου (Dehli) ὡς ὁ ἀπόγονος τῶν παλαιῶν βασιλέων (Μογγόλ) γέρων ὀγδοηκοντούτης ἐκπεπληγμένος ὑπὸ τῶν συμβεβηκότων δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀποφύγῃ τὸ προσφερόμενον ἐπικίνδυνον ἀξίωμα.

Ὅθεν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ συστήματος τούτου ἐκδόντες ἀμέσως προκήρυξιν προσεκάλεσαν πάντας τοὺς ὁμοπίστους εἰς τὰ ὄπλα κατὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν ὡς σκοπευόντων δῆθεν νὰ καταστήσωσι διὰ τῆς βίας χριστιανικὸν τὸ στράτευμα· ἔλεγον δὲ ὅτι ἐπαναστατήσαντες ἀποκατέστησαν τὸν αὐτοκράτορα τῶν Μογγόλων ὑποσχεθέντα διπλοῦν μισθὸν πρὸς τοὺς ἀφωσιωμένους, δηλ. 30 ρούπια πρὸς ἰππέα, 10 δὲ πρὸς πεζόν, ὅτι ἐκυρίευσαν διακόσια τηλεβόλα καὶ ἀπίρους θησαυροὺς, ὅτι ἡ ὑπὲρ ἀγορᾶς ἐφοδίων δαπάνη ἀποδίδεται

διπλασία παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος, ὅτι οἱ μὴ πειθόμενοι θέλουσι τιμωρηθῆ κτλ.

Τότε ἤνοιξαν τὰ θυμᾶτια οἱ πράκτορες τῆς Ἰνδικῆς εταιρίας. Τῇ 16 μαΐου ὁ λόρδ Καϊνιγγ ἀπεράσισε νὰ δημοσιεύσῃ προκήρυξιν. Ἦτο βεβαίως ἀναγκαῖον νὰ ἐξασφαλίσῃ τοὺς ἰθαγενεῖς ὡς πρὸς τὸν ἐπαπειλούμενον δῆθεν κίνδυνον τῆς θρησκείας τῶν· Ἀλλ' ἴσως ἔπρεπε νὰ γείνη λόγος καὶ περὶ τῶν ἐπιβληθησομένων ποινῶν εἰς τοιοῦτους προδότας· τούτο ὅμως παντελῶς σχεδὸν παρελείφθη.

Ἀλλ' ἡ προκήρυξις ἐκτὸς τούτου ἦτο ὅλως ὄψιμος. Διότι ὀλίγαις ἡμέρας μετὰ τὰ ἐν Δέλλῳ (Dehli) συμβάντα ὅλη ἡ Βεγγαλικὴ ἦτο ἐπανάστατος, ἐξέλιπεν ἤδη ὁ στρατὸς τοῦ προεδρείου τούτου καὶ μεταξὺ τῆς 11 μαΐου καὶ 8 Ἰουνίου ὤρμησαν ἐκεῖ ἐκ τῶν ἐπαναστατησάντων, ἡ διαλυθέντων μισθοφόρων ἰθαγενῶν ὡς 30,000· μετὰ ταῦτα δὲ τὰ πληρώματα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ ἀπευθύνοντο εἰς τὸ Οὐδ καὶ τὸ Λουκνόνου.

Κατ' ἀρχὰς τοῦ 1856 ἅπαντα σχεδὸν τὰ Εὐρωπαϊκὰ συντάγματα ἦσαν συγκεντρωμένα κατὰ τὰ μεθόρια τῆς ὑπὸ τῶν Ἄγγλων πολεουμένης Περσίας ἀπὸ φόβου Ῥωσικῆς εἰσβολῆς, ἥτις ἐπικείται πάντοτε ὡς ζῆφος Δαμοκλέους ἐπὶ τῶν Ἰνδικῶν τῆς Ἀγγλίας κατακτήσεων. Μόνον δὲ ἐν σύνταγμα εὐρίσκειτο εἰς τὸ νεωστὶ προσληφθὲν βασίλειον τοῦ Οὐδ ὅπως διατηρῆ εἰς εὐπειθειαν τὴν πρῶτεύουσαν Λουκνόνου.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, δύο ἀδελφοὶ Ἄγγλοι οἱ Λαυρέντιοι (Lawrence), διεφύλαξαν ἀμώμητον τὴν ἐθνικὴν τιμὴν ὡς ἄξιοι υἱοὶ τῆς γηραιᾶς Ἀλβιῶνος. Διότι ἅμα μαθόντες διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ τηλεγράφου τὴν ἐπανάστασιν συνέστησαν πολεμικὸν συμβούλιον ἐν Pehrawer, ὅπου ἀπεφασίσθη ὁ ἀφοπλισμὸς τῶν αὐτοχθόνων συνταγμάτων καὶ ἡ ἀναπλήρωσις αὐτῶν μέρος μὲν ὑπὸ Σακκῶν, συνταγμάτων καὶ ἡ ἀναπλήρωσις αὐτῶν μέρος μὲν ὑπὸ Σακκῶν, μέρος (Sick) ὡς ἀντιφερομένων πρὸς τοὺς Μωαμεθανοὺς καὶ Ἰνδοὺς, μέρος δὲ ὑπὸ νεοσυλλέκτων ἐκ τῆς στρατιάς τοῦ νικηθέντος ἤδη ἐχθροῦ Rundjek Sing, τὴν ὁποίαν εἶχον ἐξακῆσαι Εὐρωπαῖοι στρατηγοί, ὁ Allard, Venture, Van, Cortland κτλ.

Ὁ ἀφοπλισμὸς τῆς φρουρᾶς τοῦ Λαχωρίου ἐξετελέσθη τῇ 13 Μαΐου μετὰ τινὰ χορὸν (γενόμενον πρὸς ἀπάτην τῶν ὑπόπτων)· συνελθόντων ὡς ἐφ' ὀπλοσκοπίαν (ἐπιθεώρησιν) καὶ ἀντικρὺ πολλῶν τηλεβόλων ἐτοιμῶν νὰ ἐκπυροσκοπήσωσι. Τινὰ συντάγματα ὅμως εἰς τὸ Pundjab κατέθεσαν ἐκουσίως τὰ ὄπλα, καθὼς καὶ ἐν σύνταγμα ἰππικοῦ τῶν Βεγγάλων.

Μόνον σχεδὸν ἡ Πεύκελα (τὸ Peichaver) δέμενον ἦσυχον ἐκτὸς

μικρᾶς προσωρινῆς στάσεως, ἐν ἣ ἐφρονεύθησαν εἰς λοχαγὸς καὶ εἰς ἰατρούς, εἰς δὲ συνταγματάρχης, καὶ εἰς ταγματάρχης ἐτρώθησαν. Τοῦτο τὸ ὀρμητήριον ἐβοήθησε πάμπλου τοὺς Ἄγγλους, ὥστε νὰ ἀναλάβωσιν εὐθὺς ἐπιθετικὸν πόλεμον· διότι καὶ ἀνθρώπους πολλοὺς καὶ ἐφόδια ἄφθονα, καὶ μέσα μετακομιδῆς διάφορα περιεῖχεν.

Ἐν ᾧ δὲ αἱ ὄχθαι τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ εἰρήνευον, ἡ κοιλάς ἐξ ἐναντίας τοῦ Γάγγου ἐταράττετο ὑπὸ νέων καὶ ἀλληλοδιαδόχων στάσεων καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν ἀνταρτικῶν συνταγμάτων ἐφρονέοντο· ἔπασχε δὲ μάλις πάντων τὸ Λουκνόον ἀπὸ τῆς 31 Μαΐου, καθόσον ἤ ἐπανάστασις ἐκεῖ ὑπῆρξε γενικὴ. Ἄλλ' ἐκεῖ ὁμοίως διέπρεψεν ὁ Ἐρρίκος Λαυρέντιος διὰ συνέσεως καὶ στρατιωτικῆς δραστηριότητος, διατηρήσας τὸ φρούριον ὡς ἄσυλον σωτηρίας.

Κατὰ δυστυχίαν ἀπόσπασμα τοῦ 30 Εὐρωπαϊκοῦ συντάγματος διὰ τὸν φόβον τῆς ἐπαναστάσεως ἤρχισε νὰ πυροβολῇ φρικτῶς κατὰ τοῦ 37, ἂν καὶ τοῦτο ὑπακοῦσαν κατέθετο τὰ ὄπλα. Τὸ παράβολον καὶ ἄδικον τοῦτο πραξικόπημα παρώξυνε τοὺς ἄλλους εἰς μεγάλην καὶ φονικωτάτην ἐκδίκησιν. Διότι τὸ 31 ἰππικὸν σύνταγμα διασπαρὲν ἐμόλυνεν ὅλας τὰς περὶ πόλεις διὰ τῆς ἐπαναστάσεως. Ἀλλὰ καὶ συντάγματα ἄλλα ἕως τότε εὐπειθῆ φοβηθέντα τὴν ἐπιβουλήν ἐφόνευσαν τοὺς ἀρχηγούς καὶ ὕψωσαν τῆς ἀνταρσίας τὴν σημαίαν.

Οὕτως ὁ πόλεμος ἐξαπλωθεὶς κατήντησε καταστρεπτικώτατος ἐκτεινόμενος καὶ εἰς τὴν κεντρῶσαν Ἰνδίαν. Οἱ Ἄγγλοι εὐρισκόμενοι μονήρεις καὶ ἀδύνατοι ἐσφάζοντο ὅπου εὐρίσκοντο, ἢ ἂν διέφευγον κατὰ τύχην τὴν ἐκδίκησιν τῶν στρατιωτῶν, περιέπιπτον εἰς τὰς χεῖρας τῶν χωρικῶν περιπλανώμενοι.

Ἐν μέσῳ τῶν δεινῶν τούτων ἠσύχαζον τὰ στρατεύματα τῶν δύο προεδρείων τοῦ Μαδρὰς καὶ Βομβῆ, ἀπέκρουσαν μάλιστα ἐπιδρομὴν τῶν ἐλθόντων ἐκ Βεγγάλων ἐπαναστασιακῶν στρατευμάτων ὅθεν ἀντημεῖφθησαν διὰ προβιβάσμων, ἀποζημιώσεων καὶ ἐπιμισθίων ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται.

(Ch. Martin, Chef d' escadrons aux dragons
de l' impératrice.)

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Κατὰ τὴν ἐφημερίδα τῆς Γαλλίας, γενομένων δεκτῶν τῶν προτάσεων τοῦ Γάλλου διοικητοῦ ἐν Σενεγάλλῃ, θέλει ἐκπαθῆ ἡ ἐξουσία τῆς Γαλλίας αὐτόθεν μέχρι τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ Νίγρου.

— Ἐναυπηγήθη ἐσχάτως ἐν Νεοβορράκῳ τὸ μέγιστον τοῦ τῶν μέχρι τοῦδε ἀτμοκινήτων πλοίων, Ῥωσικὴ φρεγάτα λεγομένη Γερικός ναύαρχος. Ὅτε καθειλύσθη εἰς τὴν θάλασσαν ἔφερεν ἐφ' αὐτοῦ 30000 ἀνθρώπους, εἰς δὲ τὸ παράλιον ἴσαντο περίπου 50000 θεαταί. Κατεσκευάσθη δὲ ἐκ ξύλου δρυῖνου, ἐσωτερικῶς ὁμοῦ φαίνεται ἐπιστρωμένον διὰ μαχαγονεῖου· ἔχει μῆκος 325, πλάτος δὲ 55, γρεῖραν 507 καὶ βάθος 34 πόδας· φέρει δύο μηχανὰς ὀριζοντεῖους δυνάμειος διακοσίων ἵππων καὶ 72 τηλεβόλα. Τὸ πλοῖον μέλλει νὰ ἀναχωρήσῃ ἐξ Ἀμερικῆς τὸν ἐπιόντα Μάϊον κατευθυνόμενον εἰς τὸν Ῥωσικὸν ναύσταθμον Κρονστάνδ.

— Στρατοδικεῖον ἐν τῇ Ἀγγλικῇ πόλει Chatham ἔμελλε κατ' αὐτὰς νὰ δικάσῃ τὸν Θωμᾶν Ἰδλ, Ἄγγλον στρατιώτην τοῦ πεζικοῦ συντάγματος, κατηγορούμενον ὅτι ἠυτομόλησε πρὸς τοὺς ἐχθρούς ἐν Κριμαίᾳ 1855, ἐπιστρέψαντα δὲ ἐκ Ῥωσσίας ἐσχάτως.

— Ἐδημοσιεύθη ἐν Καντῶνι (παραλίῳ πόλει τῆς Κίνας) διάγγελμα ὅτι ὡς ὑπογραφείσης τῆς εἰρήνης δὲν πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ ὀνομάζωνται βάρβαροι οἱ ξένοι, ἀπαγορεύεται δὲ καὶ πᾶσα ἄλλη πρὸς αὐτοὺς ὕβρις καὶ ἀδικία.

— Ἐπειδὴ ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν τῆς Ἰσπανίας προσέβησεν ἀνωτέρους τινὰς ἀξιωματικούς ἄνευ ἀδείας τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὁ πρωθυπουργὸς O'donnel ἔδωκε τὴν παραίτησίν του· ἀλλ' ἡ βασιλίςσα ἀντ' αὐτῆς ἐδέχθη προτιμώτερον τὴν τοῦ ἀρχοντος τοῦ ναυτικοῦ.

— Ἀναγγέλλεται ὡς βέβαιον ὅτι ἠλαττώθη ἤδη, ἢ ἐλαττοῦται ὁ στρατὸς τῆς Αὐστρίας (Nord).

— Ὁ Γάλλος στρατηγὸς Ardant παρευρίσκειτο εἰς γυμνάσια πυροβολισμοῦ γινόμενα κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἐν τῷ πολυγώνῳ τοῦ Viucennes, παρακολουθούμενος ὑπὸ πολλῶν ἀξιωματικῶν ἀνωτέρων. Οἱ παρατηροῦντες ἴσταντο ἀπέναντι, ἀλλ' εἶχον προασπίσματα λόφους καὶ διπλοσανίδας. Κατὰ δυστυχίαν δὲ ὑπὸ πολλῆς ἐπιθυμίας νὰ ἴδῃ τὰ πειράματα ταῦτα ὁ στρατηγὸς προβάς ἐπέκεινα τοῦ δέοντος ἐτρώθη κατὰ τὴν κεφαλὴν καιρίως καὶ εὐθὺς ἔπεσε νεκρός.

— Ἐστάλησαν νέα στρατεύματα Γαλλικὰ εἰς τὴν Κογκινσίγγην καὶ πλῆθος σκηπῶν καὶ ὑλικοῦ· μεταξὺ δ' αὐτῶν καὶ οἰκία ὀλόκλη-

ροι κατασκευασμένοι ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρων ἀξιοματικῶν τῆς ἐκστρατείας.

— Κνουτον, εἴτε σκληρὰ μαστιγῶσις τῶν στρατιωτῶν ἐν Ἄγγλιᾳ κατὰ τὸν Χρόνον (Times) 442 στρατιῶται ἐμαστιγώθησαν τῷ 1857, αἱ δὲ πληγῆ, δηλαδὴ τὰ κτυπήματα ἔφθασαν εἰς 210, κατὰ μέσον δὲ ὄρον ἕκαστος ἄνθρωπος, ἔλαβεν 50 εἰς τὸ μέρος του!

— Ὁ πόλεμος τῶν Ἄγγλων ἐξικολουθεῖ ἐν Ἰνδία μετὰ βλάβης τῶν αὐτοχθόνων μισθοφόρων ἀλλ' ὑπάρχει τοσοῦτον ἐξηπλωμένος, ὥστε δὲν ἐπαρκοῦσιν ἴσως τῆς ἐξουσίας αἱ δυνάμεις πρὸς καταστολὴν τῆς στάσεως.

— Τὸ κικουργιοδικεῖον τῆς Πικυορίας καταδίκασεν εἰς δίμηνον φυλάκισιν καὶ 40 φλωρινίων πρόστιμον τὸν καθηγητὴν Arndt ὡς αἰνιττόμενον προσβλητικῶς ἐν τινι ἱστορικῷ συγγράμματι τὸν στρατάρχην πρίγγιπα Wrede.

— Ἡ Ἰσπανία ἔχει σήμερον ἱκανοὺς στρατηγούς, ὥστε νὰ διοικήσῃ τοὺς στρατοὺς ἀπάσης τῆς Εὐρώπης ἐπὶ ἓνα τοῦλάχιστον αἰῶνα. Ἰσως τοῦτο φανῆ παραδόξον, ἀλλὰ μαρτυροῦσι τὴν ἀλήθειαν οἱ ἐπόμενοι ἀριθμοί.

ὑποστράτηγοι 70

Μεράρχαι 170

ὑπομεράρχαι 360

μὴ συμπεριλαμβανόμενων τῶν στρατάρχων τοῦ βασιλείου, οἵτινες ὑπάρχουσι προσδιωρισμένοι ἕξ. Καὶ ὁμοίως ἐν μέσῳ τοῦ στρατιωτικοῦ τοῦτου πλοῦτου ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἠθέλησε νὰ προβιβάσῃ ἀνὰ ἕξ ἀνωτέρους τινὰς (ἐπιτελεῖς), ὡς μεράρχας καὶ ὑπομεράρχας, δύο δὲ ὡς ὑποστρατήγους.

— Ἐξεδόθη ἐν Παρισίοις στρατηγικὴ, πολιτικὴ καὶ κριτικὴ ἱστορία τοῦ τελευταίου πολέμου τῆς Ρωσσίας ὑπὸ Léon Guérin ἱστορικοῦ τῶν ναυτικῶν καὶ ἀριστειούχου τῆς ἐντίμου λεγεῶνος κατὰ ἐπίσημα ὑπομνήματα Γαλλικὰ, Ἀγγλικὰ, Ρωσικὰ, Γερμανικὰ καὶ κατὰ τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ συνταγματάρχου τῶν μηχανικῶν Guérin ἀρχηγοῦ τῶν ἐπιτελῶν.

— Λέγεται ἡ σύστασις συμβουλίου ἐν Ὀμοσπόνδοις ἐπαρχίαις τῆς Ἀμερικῆς ὅπως συσκεφθῆ πρὸς κατάκτησιν τῆς μεγάλης καὶ εὐφορωτάτης νήσου Κούβας. Ἀλλὰ νομίζουσιν ὅτι ἡ Ἄγγλια καὶ ἡ Γαλλία θέλουσι βοηθήσει τὴν Ἰσπανίαν.

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

Τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

I. ΠΤΑΥΡΙΑΝΟΣ, Ὑπομοίραρχος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Συνέχεια ὁ Λάμπρος Κατζόνης. — Ἰνδικὸς πόλεμος τῶν Ἄγγλων.
— Ποικίλα. — Ὁ ἱππότης τοῦ Ἐρυθροῦ Οἴκου, μυθιστόρημα τοῦ
Ἀλεξάνδρου Δυμὰ (Παράρτημα).

ΑΓΓΕΛΙΑ.

•••••

Εἰδοποιεῦνται οἱ συνδρομηταὶ ἡμῶν, ὅτι ἐνῶ ἤρξθησε τὸ
φυλλάδιον καθ' ἡμῖς τυπογραφικὸν φύλλον, ἡ τιμὴ τῆς συν-
δρομῆς μένει ἡ αὐτή.

Τὰ ἐξόδα ἀποστολῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν λογίζονται εἰς βάρ-
ος τῶν συνδρομητῶν.

Ἡ συνδρομὴ τοῦ νέου ἔτους ἀρχεται ἀπὸ 1 Ἀπριλίου
ε. ε. καὶ εἶναι ἐτησίᾳ διὰ πάντας ἀνεξαίρετως.

Ὅστις ἐν τῇ πατριωτικῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι προσφέρει πλεον
τῶν 50 δραχμῶν ἑκτακτὸν δωρεάν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν
καὶ ὀρφανῶν, θέλει κηρύττεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἀπομάχου ὡς εὐερ-
γέτης.

Ὅσακις ἀλλάσουν τόπον διαμονῆς οἱ συνδρομηταὶ, δηλο-
ποιεῦσιν ἀρμολίως τεῦτο πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ Ἀπομάχου.

Ὅστις καχαγράψει δέκα συνδρομητὰς, λαμβάνει τὸ φυλ-
λάδιον δωρεάν.
